

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 34.

Plymouth, Pa., d. 21 Rugpjucio (August) 1901 m.

Metas XVI.

Reikėtų apie permainymą adresu butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinczių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY
"Vienybė Lietuvnikų"

APPEARING EVERY WEDNESDAY
The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Panksztyt & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of "Vienybė Lietuvnikų" executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

Job PRINTING in all modern languages.

"Vienybė Lietuvnikų"

Iszeina kožną Seredą, Plymoutha
KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
Į UZMARĖ..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už oolį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkvojimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c.
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00

Pinigai kitaip neisilunczia, kaip tik per MONEY ORDER, da registravotose gramotose ant szito antraszo:

J. J. Panksztyt & CO.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

Griaiciausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
Scranton, Pa.

Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemizkus dalykus. Gerą muilą, szepeczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių mažmozių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

227½ West Division st. Chicago, Illinois.

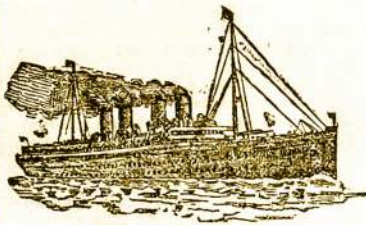
PRIMA { nuo 8 iki 10 ryto
LIGONIUS { nuo 12 iki 1 po piet
 { nuo 7 iki 9 vakare.

Atėk pats arba gali paszaukt į savo namus. Gydan pasekmingai ir didziausioje paslaptryje uzlaikan uziszkreczianzias limpanzias, gėdingas ir praetoto vyrieszkumo ligas. Atelszaukiantiems per latszką su apraszynu savo ligos duodu rodą.

Telephonas 309 - 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S.S. PITTSBURG, PA.

Pardnodu Laivakorte ant visokių linijų ir siuncziam pinigų į visas dalis svieto. Doviernsztis (pavedimus rseztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmalnau visokius pinigų ant amerikonziskų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkellavusį uzlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiasi prie manęs, o asz jį iszliuosuosiu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o br'ite uzganėdinti.

W. Matusевичius.

Uzdėjan krautvę visokių tavorų kaip ant tai: marsekinių, kalnerių, naktaių, petnesų, visokių akrybėlių, maininių czeverykų, marsekinių ir dar kitokių daigtų. Teipogi lalkau ir kriaucziszką szapą, siuvlu drapanas dailiai ir pigei. Lietuviai jeigu einat pas zyda, geriaus eikit pas savo tautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

NEIKITE PAS SVETIMĄ

bet pas

V. SAVA

13 Canal Street,

WILKES-BARRE, PA.

Degtinė ir Alus kvieczia lie-tuvius.

Daugiau kaip 30 metus iszmeztintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausie gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszaku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Adomo Adžgaucko,

Uzlaiko kasdien szviezią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi uzlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas Ad. Adžgaucka

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church uleyzių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
 { nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

PERŽVALGA.

— Caras išleido ukazą, kuriuo paliepia pavesti vidaus reikalų ministru visus tas pareigas ir priežiūrą, kurias iki šiol buvo pildęs Vilniaus generol-gubernatorius. Iš to galima spėti, jog Vilniaus generol-gubernatorystę panaikys ir gubernatoriai valdys kiekviens savo guberniją maždaug savistoviai, po paties ministro priežiūra. Regima, caras mįslija, jog Lietuvoj viskas jau eina prigulincziu keliu, jog tą viskas „blahopoluczno“. Laimingas, kas tiki... Lietuvą kankino per tiek metų, užleisdami ant jos neapžibotą satrapą po vyriausiais vardais, o dabar paskirsto valdžią tarp trijų satrapų, lyg atleisdami vieną storiąsą pantį. Bet mes jau gana žinome, kad visi mūsų „diejateliai“ — vieno lakimo szunes (žmonių patarčiai) visi verti vienokios padėkavonės.

— Pirmiausias mes esame minėję apie susitvėrimą Petropilyje „Lietuvizkosios savizsalpos draugystės“. Dabar norime paduoti tulas artymesnes žinias. Nors daugystė užvirtinta 19 Spalnio 1899 m., bet jos įstatymai ir daleidimas atverti draugystę tapo įduoti pirmamjam sąnariui įsteigtajui, K. Szeskeveycziui I, tik 1 Sausio 1900 m.; dėlto pirmutinis visuotinas susirinkimas galėjo buti atliktas tik 23 (pagal rusizšką skaitlių) dieną Sausio 1900 m. Paskutinis visuotinas susirinkimas, 18 d. Vasario 1901 m., atskyrė iš abelinos sumos į taupomąjį (užcedos) kapitalą 874 rublių. Dėlto draugystės izdas apsirizškia dabar tokiose skaitlinėse: 1) taupomojo arba apsergėto kapitalo — 1000 rub., 2) liuosų pinigų ant draugystės reikalų — 34 rub. 46 k.; 3) knygyno fondas — 5 rub., 4) sąnarių pagalvė — 1624 r. Iš viso 2663 rub. 46 kap.

Szių metų įplaukimai, nuo 1 Sausio 1901 m., dar nepriskaityti. Savo turto (daigtų) draugystė turi už 99 r. 15 k.

— Minėtoji draugystė paskyrė konkursą paraszymui veikalėlių, tinkanczių scenai, semiant turinį iš szio laikio lietuviszkos liaudies gyvenimo. Pirmoji premija, — 50 rub., antroji — 30 rub. ir trecioji — vieszas pagyrimas veikalui. Be to dar, autoriams tų veikalų, kuriuos draugystė ima lozimui, ji duoda atpildymą pinigais. Draugystė prasžė valdžios, kad žinią apie konkursą vieszai pagarsintų.

— Draugystė padavadijo teatralizskus perstatymus 5 syk: 13 Balandžio (1900 m.) „Nepadejus — nēr ką rasti“, 16 Rugšėjo „Dėdė atvaziavo“, 21 Lapkričio ir 28 Gruodžio „Ponas ir Mužikai“ ir 20 Balandžio (1901 m.) „Auksos verzis“ ir „Dėdė atvaziavo“. Keturiuos, įtaisytos 1900 m., vakaruszkos davė gryno pelno 740 rub. 73 kap.

— Komedija „Dėdė atvaziavo“ sutaisyta ne K. Rugos ir M. Palionio, kaip atskaitoje paminėta, bet ji versta iš lenkiszko p. J. Stepulionitės, pritaikyta prie lietuviszkos scenos K. Szeskeveyczius ir J. Strimaiczius, o perraszta cenzuros užveisdui paduoti K. Bugos ir M. Palionio.

— Mieste Astrachaniuje, pietrycziuos Rusijos, gyvena 57 ypotos lietuviszkos kilties; iš jų 50 vyrų tarnauja kariumeinėje, 5 zšėip pelnauja, 2 izstremtiniai: kunigas Bieliakoveczius ir Jonas Czesna, atkilę czion iš Viatkos gubernijos.

— Iš Odesos mums raszo, jog tam mieste yra apie keturis tukstanczius lietuvių, bet visi jie tautiszkaiz izstvirke — sulenkeję arba surusėję. Jie, vienog, ketina įsteigti lietuviszką parapiją, — kas labai pykdo lenkus.

— Per antruosius skyrimus pasiuntinio į seimą Prusų Lie-

tuvoj, Klaipėdos ir Szilokarcziamos pavietuos, lietuvių kandidatas p. M. Macziulis gavo 9123 balsus, o social-demokratų kandidatas Braun's — 6838 balsus (pagal kitus praneszymus, p. M. gavo 9106, o p. B. 6923 balsus). Kaip nebuk, yra didis pavojus, kad sekantieji rinkimai 1903 met. gali duoti pergalę socialistams, jei lietuviai dar tvircziaus nesusivienys.

— Iki kol „Tėvynė“ teisinio žinomas denuncijacijas savo „neapsizūrėjimu“ — tulam, szalcziaus protaujancziams žmogui galėjo tas viskas izrodyti klaida. Bet 32 numeryje ji izszranda savo darbą teisingu ir gėrisi savo pasielgimu.... Szv. Petras, izszizadėjęs Kristaus, atpirko savo kaltę gailesczio aszaromis. „Tėvynėi“ szv. Petro rolė nepatiko: ar gi ji norėtų pasilikti prie iskarizoto roles?

— Lietuviai, apsigyvenusieji Cansas City, Can., priguli į lenkiszką vietinę parapiją. Visi parapijonai iš draugės sukilo kaip priesz savo kleboną, taip ir vyskupą. Jie reikalauja, kad vyskupas sugražintų jiems parapijos savastį, praszalintų kunigą Kuliseką ir pavelytų skelbti mokslą bažnyczioje lenkiszkaiz (dabar skelbia airiszkaiz). Vyskupas Fink iksziol monija parapijonams akis, tacziaus augsztasis piemuo turėjo prisipažinti, jog nors lenkai ir lietuviai karsztai prisirizšę prie tikėjimo, bet savo teisybę moka ginti su dideliu karszcziu ir „įdukimu“.

Isz Lietuvos.

Vytesbė. Prie to, ką buvome raszę pereinam numeryje apie gaisrą tam mieste, paduodam, jog sudegė izz viso 1000 triobų ir neteko gyvasties 100 žmonių. Nupleszkejo ir kalėjimas, izz kurio izszbėgo ir visi kaliniai. Juos, izzlikusius

nuo Dievo ryksztės, valdžia visokiais pragumais gauda, kad atgal sukiszt į kalėjimą. O apie nelaimingus padegėlius valdžia visai nesirupina, kad duoti jiems kokią prieglaudą; dar izszvays izz keleto namų gyventojus, kad butų kur sutupdyti pabėgėlius.

Krakiai (Kauno pavieto). Berzelio 11 d. per 10 verstų nuo miestelio tapo atrastas negyvas J. Kielis, kurio myrio priezastis yra nežinoma. 13 Balandžio prude prigerė Adomavyczia ir delko, teipgi paslaptis.

Berzelio mėncsyje atsibastė pavieto virszininkas izz Kauno ir padarė užmanymą, kad valstiecziai parduotų javų krautuves (magazinus) ir vietoje ką pila javus į jas, tų javų vertę mokėtų pinigais stacziai virszininkui, o jis padėsias į banką. Gudrus užmanymas. Vietoje izztekliaus arba pagelbos laike stokos dėti pinigų stacziai ir virszininko kiszenių, jeib anas vienas viso valszcziaus izzteklių prakaltų.

Kitą dalyką virszininkas užmanė izzतिकrųjų gerą; sodžius ardyti ir viensėdžius įkurti arba kaip sako ant kolonijų eiti. Szitame karszte tai daugiausia žmonės gyvena sodžiuose, taip kaip miesteliuose, vienas prie kito ir prie vienos gatvės arba kelio. Taip susikimszus ir izztikus gaisrui, pavėjui, nupleszka visas sodžius ir visi gyventojai lieka be pastogės ir maisto. Viensėdžiuose viens supleszkejai ir tiek, supylė po miera javų ir gali maitintis. Viensėdžiuose butų geriaus ir su pacziu darbu žemės, kiekvienas dirbtų ant vietos, nebraidytytų per sveitimus javus ir nesutruktytų tiek su tais vaiksycziojimais į galus laukų.

Krakijų bažnyczioje atsibuvo 100-metiniai sukakviniai atilaidai, nuo paties popieziaus prisakyti, turbut pradėjimui

naujo simtmečio. Žmonių iš visur priėjo, privaziavo, kad užsikimszo visas miestelis; gatve nebuvo galima praeiti. Bažnyčioje ir ant šventoriaus tai kaip silkės baczkoje buvo susigrūdę. Nevienas trokszdamas tų atlaidų ir gyvastį prikiszo arba sveikata, ypatingai moters, kurių eiles priguldė ant šventoriaus. Kunigėliai teipgi nesnaudė, net penkis pamokslus tą dieną sakė ir graudeno žmones melstis bei aukas aukauti ir miszias užpirkti. Jug toki atlaidai, tai kulimas kviečių. Girdi, jeigu ir meldiesi, bet neužperki miszių, tai Dievas neiszklauso tavo maldos. Kurie užperka keliolika miszių, tokių maldos tikrai yra iszklausytos ir užrašytos į knygas. Žmonelės, ypatingai vargdieniai, net murmėti pradėjo ant Dievo, kad jie vargszai ir netur užką užpirkt miszias, be kurių jų zygis ir maldos už nieką. Tokie pamokslai isztikrųjų žmones į nusiminimą gali įvaryti, kad be pinigų jie iszganymo neturės, nes Dievas nė jų meldimo be pinigų nenor iszklausti, o ką jau bekalbėti apie suteikimą amžinos laimės? Tokie pamokslai tai rengia dirvą bile tikėjimui, kurio Dievas nėra godus ant pinigų, kuris yra mielaszirdystės ir meilės pilnas savo vaikams.

Jau tris metai, kaip stato Krakiuose naują bažnyčią, per kurį laiką iszmuryjo tik pamatus. Visas rupestis apie naują bažnyčią pavestas vienam klebonui, kuris rupinasi vien apie pinigų rinkimą ir kaip gudriai: juo žmonės daugiaus įvargs, tai greičiaus ir daugiaus sudės pinigų. Parapijonai, vienog, szneka apie kleboną nepagirtinai, užmesdami kaltes jo pirmtakuno, kuris klebonavo 30 metų, susikrovė daugelį tukstanczių, ir vos nesugriuvo bažnyčia.

Vabalas.

Dzukija. Isz tėviszkės man raszo apie tenajiszkį gyvenimą; tulas žinias noriu czia paduoti.

Ramioj Dzukijoje, kur dar nėra nė valdzios sznipukų, priviso daugybė tinginių-davatkų, kurios pelno sav maistą vienomis maldomis. Todėl sumazėjo tarnaiczių skaitlius, per ką ukininkai neturi mergų — darbininkių. Joms, mat, smagiaus po stogu melstis, negu po saulės spinduliais sekti paskui dalį arba dirbti su piautuvu (Dzukijoje piautavas dar neiszėjo isz mados). Už tai jos giriasi, iszmelsiant nuo Dievo gerus javus. Kun. Ant. Katilius nuo seniai niekina tas davatkas, bet kun. M. Ruszinskas ir kun. St. Czesna pridirbo į trumpą laiką szimtus tų dykaduonių. Szventežerio, Metelių, Mieroslavo, Lasdijų ir Serijų parapijose, perdėm apgyventose dzukelių, vieszpatauja viena tamsybė: perėjęs per deszimtį kaimų vos atrasi keletą maldaknygių — tai ir visas dvasiszkas jų turtas. Nedyvai, kad tų atsiranda daug vagių, kurie susidėję su žydais, szluoja žmonių turtą. Apie Szventežerį vagių vadu yra Ant. Blazauckas, buvęs Amerikoje; susivuostęs su peisuocziais Bijomke ir Abram—Icke, jis neduoda žmonėms ramybės. Kitur vagys susideda su kacapais, kaip Szlavantų kaime. Garsingas teipgi jaunasis Žmuidinas, kurs jau toks pauksztukas, jog jam neatstoja nė Lasdijų geležinės spynos. Tas miestelis, kaip ir du valsčiai: Galinių ir Szventežerio pavirto į vieną vagių lisdą. Užpuola atvirai, atima arklius su vežimais, užleidžia kacapais, dar gerai, kad gyvus palieka. Sulaukus rudens, ukininkai supila tiems vagiams pylą ir duoda, kada reikia arklius kur nuvažiuoti. Žmonės, kad ir atsiperka, bet turi visada, kaip zuikis, bijotis visokių nelaimių.

Valdzia tų vagių nedaboją, bet už tai baudžia gerus žmones už visoki menknieki. Teip, valdzia nuolat koroja už statymą naujų arba taisymą senų kryžių.

Kas teisybė, tų kryžių Lietuvoje nesuskaityta daugybė. Asz daug svieto esu perėjęs, laukiausi ir szalyse, apgyventose ispanų — drucziausių katalikų, o niekur tų kryžių neteko matyt. Stato juos ant kapų, bet pakelėse pamatai tik stulpą su reikalingais paraszais. Ant kryžių lietuviai daug pinigų iszleidžia: viens toks kryzius parsieina su visuku į kokius 30 rublių, o jeigu dar užperka miszias ir kviečia kunigą paszventinti — tai iszoka ir į 40 rublių. Paskui reikia dar turėti vargą su poliejia: arba atsipirkti, arba užmokėti korą.

Apie apiszvietimą czia nėra nė užminimo. Kokia tamsybė apgulus dar tuos dzukelius, galima numanyti isz to, kaip jie gydosi nuo ligų. Jei moteriai arba merginai skauda vidurius, tai juosia juosta ant kryžiaus; nuo akių — rianza skeptaitę. Nuo drugio pavasario laike eina pulkais į Barunckus kryzius, skuta nuo medžių samanais ir vartoja nuo drugio. Žinoma, daug primeta ir į skarbonką kruvinų skatikų; vandenį isz tų paršinesza butelukuose namon ir namie geria; nuo dantų skaudėjimo kasa supuvusias senų medžių szaknis ir jomis ruki-nasi. Kad turėt vaistą ant drugio, kiti vagia nuo durių, kur žydai gyveną, prikalta blėtutes: szalcziui ėmus krestī, deda tą blėtutę į burną ir tikisi pasveikti. Teipgi neszžioja žemę nuo kapinių per 9 dienas ir laiko jį už vaistą.

Dar man esant tėvynėje, pirm 15 metų, teko matyti tokį atsitikimą: netoli Bracziulių, tarp Serijų ir Metelių, stugsojo senas kryzius, pastatytas neva atminimui lenkų,

kritusių tų nuo rusų; to kryžiaus vidury iszpuvo, prilijo tų vandens, kurs paskui perplyszius tekėjo žemyn; vanduo buvo rudas, per tai žmonės kalbėjo, kad tai kraujas ir apszaukė stebuklą; isz visų szalių, pėsti, kiti net keliaklupszcziais traukė pas stebuklingą vietą; tuo vandeni tepdavo skaudanczias akis ir kuno sopulius. *Lietuvos Dzukelis.*

Politiszkos žinios.

Amerika.

Isz kariszkų atsitikimų ant Pilipinų salyno verti paminėjimo už paskutinį laiką: suėmimas pasikelėlių pulkainiko Cabrera drauge su 1 adjutantu ir 6 vyrais; tas atsitikimas yra svarbiausias nuo suėmimo Aguinaldo, nes Cabrera buvo vienu isz smarkiausių vadovų ir turėjo savo rankose didesnę dalį provincijos Batangas. Kitose vietose insurgentai patys pasiduoda; teip, isz Malvaro pulko pasidavė 13 Ruggjeczio viens kapitonas su 18 vyrų; paskui pasidavė pulkaininkas Panganiban su 1 kapitonu ir 20 žmonių pietiniam Luzone; dar pasidavė kapitonas Policarpio su 1 lieutenantu ir 5 vyrais; kada žiemiems siulė amerikiečiai pinigų už atimtus ginklus, tai jie atmetė juos, sakydami, kad pasiduoda, trokszdami ramybės savo szaliai, o ne pinigų sav.

Civiliszkas szalies surėdymas eina teipgi sparčiai pirmyn. Atvažiavo aną sąvaitę į Manilą 600 mokintojų (vyrų ir moterų) isz Amerikos ir jiems paskirs vietas į 14 dienų. Tuotarpu jie gauna po dolerį ant dienos ir gyvenimą, o be to dar paskirta \$10,000 suszelpimui mokintojų.

Maniloje darys naujus pylimus ir įtaisymus aių prieplaukoje, ant ko paskirta pusantro milijono dolerių.

Komisija nori sumaziinti Ma-

niroje policistų skaitlių; dabar jų tų 1300, o gubernatorius ketina palikti tik 600, teisingai sakydams, kad jei bus maisztas, tai būtų mažai ir 13,000, o užlaikymui tvarkos gana tik 600.

Policiją surėdo ir visose Pilipinų szalyse; ketina įvesti ant visų salų 10,000 policistų, kuriuos apginkluos tomis szaudyklėmis ir revolveriais, ką atimti nuo insurgentų arba jų pacyių sudėti.

Gubernatorius Taft pasirodo gana taktingu ir sumaniu administratorium; tarp kito—ko, jis įsakė naujai paskirtiems sudzioms bent isz pradzių szvelniai, „su tėviszka meile“ apsieiti reikaluose su krasztieciais, kad juos prijaukinti. Vienog, bet gi tik „bent isz pradzių“, o paskui tai kaip nori. Yankių veidmainystė.

Rytinė Azija.

Vieszpatyszių pasiuntiniai suėjo, ant galo, į vienybę ir pasiraszė ant tų protokulų, kurie turi suvest į davadą Kinų reikalus su europieciais. Tikėjosi, kad teip dalykui užsibaigus, kinų ciesorius sugrįsz į sostapilę Pekiną; bet kaip ciesorius, teip ir senė—ciesorinė stacziai atsisako grįžti į tą miestą, iki kol czia bus tiek daug svetimos kariumenės; ar szeip, ar teip — priesz Naujus Metus ciesorius ueketina grįžti į Pekiną. Po teisybei, tai jis nē negalėtų grįžti. Viena, europieciai iszgriovė daugelį namų ir triubų ciesoriszkoje miesto dalyje, kuriuos reikia isz naujo atstatyti; antra, tulos isz svetimų kariaunų, neturėdamos dar savo kazarmių, laiko užėmusios vieszrus rumus ir net Kinų szventinycias. Sztai pasiputėliai anglai, o teip gi amerikieciai gyvena — vieni Danguansume, o kiti Zemdirbystės szventinycioj, ir gyvės, iki nepastatys jiems naujų kazarmių. Ar gi gali kinieciai turėti gerą szirdį priesz užpuoli-

kus, kad szitie teip biauriai iszniekina jų szventinybes ir isz jų szventinycioj daro arklydes?

Teip dalykai eina pacziuose Kinuose, o sziaurinėje į udalyj varžosi tarp savęs Japonija su Rusija. Kaip zinoma, Rusija be ilgų sznekų užėmė provinciją Mandžuriją ir įvedė tų savo valdžią. Teip gi ir pamarej, Nju—Chwange, rusai apszaukė savo valdžią, atmetė kiniszkus įstatymus, liepė gyventojams ir kupcziams kreiptis visuose reikaluose į rusizką sudą ir t.t. Į tą viską Japonija, kaipo artymiausias susiedas, žiuri labai sznairiai. Liepsną pakurstė dar vienas atsitikimas: ant salos Masanpho, prigulincios Korejai, Rusija užėmė žemės plotą, idant įtaisyti sav stovykles ir tvirtumas. Japonija dabar pareikalavo, kad ir jai Koreja pavestų žemės sklypą į 800,000 ketvirtainių metrų greta rusų užimtosios. Rusija gundo Koreją, kad tos žemės japonams neduotų, ir isz to tarp Japonijos ir Rusijos dar didesnis neiszsitikejimas.

Pietinė Aprika.

Lordas Kitchener praneszė į Londoną, kad nuo 5—12 Rugsjuezio burai turėję tokią pragaisztį: 39 burai užmuszti, 20 sunkiai suzeistų, tarp jų pulkauninkas Moll, 685 sumiti, 85 pasidavė su pulkauninku Devilliers; be to dar užgriebta 24,000 visokio ginklo, 754 vezimai, 5,570 arklių ir galvijų kaimenės. Jei tai teisybė, tai burai turėjo sunkias dienas. Reikia, vienog, protauti, jog tai melagystė, prie kurios tas pasiputęs lordas jau nuo seniai pripratęs; kad ir meluodamas, jis, vienog, teip dasiedė savo valdžiai nuolatiniams danesziimais, kuriuos visus pradėdavo zodžiais: „su galescziu praneszu...“ — jog augsztesnėji valdžia ketina atimti nuo jo vyresnybę Pietinėj Af-

rikoj ir pastatyt į jo vietą kitą gen. Lyttleton'ą. Delto, rasi, Kitcheneris parsiantų Londoną nors vieną melagingą žinią, kuri prasideda zodžiais: „su dziaugsmu praneszu...“

Paskutinėse dienose, kad ir buvo du—tris susikirtimai burų su anglais, bet nedideli ir besvarbesnių pasekmių. Vienog, rodos isztiks neužiglio didelė kova tarp paties Kitchenerio ir Bothos. Ant rubežiaus Zulu žemės, ties Hondweni, renkasi anglų pulkai dideliu skaitliu, o Botha jau turi sutraukęs toje vietoje 4000 savo vyrų.

Ką buvo kalbėta apie įsiki szimą kitų vieszpatyszių, tai dabar nieko apie tai negirdėti. Bet kokia veidmainystė vieszi politikoj ir gyvenime, matom isz to, kad nuo kelių dienų tuli vokiszki laikraszcziai pradėjo vadinti Kruegerį ne prezidentu, bet eks—prezidentu. Turbut, Berlyne paputė dar biauuresnis vėjas, neprielankus burams. Gėda, kad vokieciai teip niekina vieszą zodį ir rasztą, kada net rusų caras nepaliauja dar vėdinęs Kruegerį burų prezidentu.

Dalis darbu.

Auburn ir Lewis-ton, Me., kapitalistai nupirko ties Kanados rubežiais 50,000 akrų girios ir ketina pastatyti tų dideles popieros dirbtuves, kurios gamis kasdiena po 100 tonų popieros. Kompanija įdeda kapitalą isz pusės milijono dol. ir vadinasi „Brompton Pulp & Paper Co.“

McKeesport, Pa. Gražiai pasielgė czia miesto valdžia: idant duoti darbą užstraikavusiems plieno darbininkams, ji paskyrė pusę milijono dol. ant yvairių miesto darbų. Ir miestas turės isz to naudą, nes prie tokių iszlygų, atliks darbus kur—kas pigiaus. Ar negalėtų ir kiti miestai sek-

ti McKeesporto paveisda?

Grand Rapids, Wis. Tuo pradės dirbti dezuczų fabrikas, kuriame bus vietos 150 darbininkų.

Seranton, Pa. „Ingersol Drill Co.“ statys czia naują dirbtuvę, kurioje gales gauti darbą 1350 žmonių.

Kansas City, Mo. 400 maszing dirbėjų, kurie straikuoja nuo 13 sąvaiczių, užbaigė straiką 12 Rugsjuezio; pusė darbininkų iszlaimėjo tulus pagerinimus.

Fall River, Mass. Fabrikantai sutarė tarp savęs numuszti audėjams uždarbį nuo 19,8 ant 17 ct., t. y. ant 14 procentų; numazintą mokesztį pradės nuo 3 Rugsėjo. Darbininkai pakėlė energiszką protestą, tuo tarpu tik zodžiu.

Putnam, Conn. Viscionykszcziai dailides—unijonistai, 100 skaitlium, pametė dirbę, delto kad darbdaviai neiszpildo jų reikalavimų; nepripazįsta 9 valandų dienos darbo su mokescziu kaip už 10 valandų.

Altoona, Pa. Kapitalistai tariasi pastatyti czia dideles geležies liejinycias.

Ohio valstijoje daug fabrikantų parsigabena į darbą, kur sustraikavo baltieji darbininkai, negrus, kurie apsiima dirbti daug pigiaus. Sztai ir į Newburgą atgabeno 100 negrų, kurie stoji į vietą straikuotojų.

Greensburg, Pa. Mena, kad czia bus naujos angliakasyklės, nes kompanija nupirko 220 akrų žemės su angliės sluogsniais.

Kingston, N. Y. Cigarrų dirbtuvėse užstraikavo 1200 mergaiczių ir 250 vaikų, reikalaudami pagerinimo darbo iszlygų.

Pana, Ill. Elektrotechnikai per trumpą straiką laimėjo 8 valandų dienos darbą, su tuo pat užmokescziu, kurį gaudavo dirbdami po 12 valandų.

Manistee, Mich. Czia kilo didelis staliorų strai- kas: 1400 darbininkų pametė dirbę, reikalaujami po 2 dol. ant dienos.

Sharon, Pa. Maszi- nistai dviejų kompanijų iszko- vojo per straiką po 50 ct. už- mokeszio daugiaus.

Pittsburg, Pa. Dar- bininkai plieno liejinyziose vis stoja į straiką, teip jog straikuotojų sziądien bus į 70 tukstanczių. Darbininkų va- dovai skundziasi, kad darbi- ninkai—atėjusiai nesupranta jų pranesimų ir per tai jų ne- klauso, o eina į darbą. Teip daro isz dalies ir mūsų lietu- viai. Be vienybės nieko nega- lima laimėti, dėlto visi dar- bininkai—lietuviai turi prisidėti kur reikia prie straiiko, kad nenustoti gerų žmonių var- do. Tik tada, kada visi darbi- nininkai eis isz vieno, galės jie susilaukti geresnio darbo ir uždarbio. Kad dabar ir pa- kęš, tai ant toliaus nereiks jiems, rasi niekad straiikuoti ir jie turės didesnę užmokestį ir geresnes iszlygas.

Isz Amerikos.

Blogo surėdymo auka.

Tuos žmones, kurie vagia, valdzia parsiveda į tamtikrus namus, vadinamus kalejėjimais ir užlaikomus darbininkų pi- nigais; prasikaltėjus tų maiti- na, apdengia, suszildo. O tuos žmones, kurie nenori vogti, bet geidžia uždirbti sav duoną, valdzia suvaro po kapitolo jungu, kur isznaudoja visą darbininko spēką; jeigu-gi kapitalistas pavaro žmogų nuo darbo, tai valdzia sako: „tu dykaduonis — tai gauk sav galą!“ New Yorke 11 Rug- pjucio, iszszoko per langą nuo augszto gyvenimo ir užsimusė darbininkas prie gipso, John Costello, 56 metų, kurs, nete- kęs darbo, ilgai jieszkojo kito

ir neradęs pasidarė sav galą.

Burų draugai kerszyja.

New Orleane, La., taikėsi suplaiszinti angliszką laivą „Mechanician“, kuris buvo pa- siruosęs vežti į Pietinę Afri- ką mulų bandą, reikalingą anglams karėje su burais. Su- naikinti laivą nenusisekė, bet jis tapo labai sugadintas ir ne- tinka į kelionę. Mena, tai pa- darę burų draugai. Valdžiai seniai reikėjo uždrausti vežti isz Amerikos arklius ir mulus. Patys anglai prisipazįsta, kad jei pagelbą negautų isz Ame- rikos, tai jie, neturėdami gy- vulių, turėtų apsileisti burams. O amerikiečiai, dėl pelno, pardavė anglams didelį skait- lių tų gyvulių.

Miestas greit užaugo.

Mieste Holyoke, Mass. kurs virtęs yra į miestą tik 1873 m., dabar yra pagal suraszą 45,712 gyventojų.

Parodą lanko.

Buffalo paroda negali skų- tis ant svečių stokos: viena tik diena, 14 Ruggpjucio, ją atlankė 58,642 ypatos.

Netikęs vyras.

Evansville, Ind., muzikos mokintojas Rob. Foss nuolat girdavosi, niekad moters nebu- cziavęs. Susitarusios szeszios jaunos ir grazios merginos, pa- sigavusios Foss'ą, iszbucziavo jį prie žmonių. Užgautas Foss apskundė merginas į sudą.

Darbininkai neapsileidžia.

Milijonieriai, susitelkę į mil- ziniszkus trustus, nori paversti darbininkus į savo vergus. Bet darbininkai sziądien jau susi- pratę ir juos ne teip greit gali pergalėti: unija yra teip-gi ga- lybė, kuri pajiegia remtis su visa kapitalistų spēka. Unija Knights of Labor, Washington, D. C., paduoda skundą ant vyriausio Susiv. Valstijų pro- kuratoriaus Knox į augszciau- siajį sudą; ji reikalauja nu-

bausti prokuratorių už tai, jog jis neperseioja trustų, nors jie nesykį yra sulaužę įstaty- mus priesz darbininkus. Toji prova labai svarbi ir parodo, kad darbininkai moka sziaus- tis priesz paczią augszciausia- ją valdzią. Ypacz didelė agi- tacija eina tame reikale Ohio valstijoje.

Neprimė į daktarus.

Pennsylvanijos valstijoje lai- kė priesz valdzios komisiją ek- zamenus ant daktarų 407 ypa- tos; isz jų 89 kandidatai visai menkai turėjo mokslo ir juos atmetė. Dabar jie praktika- vos ežia be valdzios daleidimo, kaip daugel kitų. Reikia ser- gėtis tokių „daktarų“ su asilo atestatais.

Paaiskinimas ant atsaky- mo „Vienybės“ red. 33 N.

1. „Vienybės“ redakcija at- sakė: „ar mes gausime tokį kunigą, kokio geidžiame?“ Svetimtaucziai kunigai yra teipgi katalikiszkais kunigais, bet visi liepia mums laikytis vienybės, nesiskirstyti, o gau- sime kunigą, kokio norėsime. Jie sako, kad „jus už tikėjimą nesiprovojoate, o tiktai už pa- rapijos turimą, pinigų, kas su tikėjimu neturi jokio ryszio“.

2. Kad Amerikos kunigai priguli prie trusto, tas tiesa, bet teisus kunigas, mylintis savo tautą ir žmones, ant trusto nežiuri. Jug ir kun. Kau- lakis pradzioje steigimo bažny- czios kariavo isz vieno su para- pijonais priesz arkivyskupą ir laimėjo. Arkivyskupas nenor-ėjo daleisti lietuviams pirkti dabartinę bažnyczią, bet lietu- viams nusiuntus vyrus pas pa- siuntinį Satollį į Washingtoną, turėjo ir arkivys. nusilenkti ir iszpildyti lietuvių reika- lavimus. Arkivyskupas buvo sakęs, kad mieste nedaleisiąs statyti bažnyczios, ir kad lietu- viai nori, tai tegul statosi sav už miesto. Lietuviai bu-

vo jau įdavę \$300 ant dabar- tinės bažnyczios, kas pagal arkivyskupo užmaczių butų turėję dingti. Arkivyskupą buvo lengva pergalėti, kada parapija su kunigu laikėsi vie- nybės; arkivyskupas nereika- lavo pavedimo jam bažnyczios ir užvirtino kunigą ir viskas buvo gerai, nė neklausė, ar iszmokėta bažnyczia, ar daug turi skolos? Bet dabar, susi- provojus parapijai su kunigu, tai ir lietuvių prieszai nori pasinaudoti, atimti bažnyczią ir pinigų. Bet kur kunigas laikosi isz vien su parapijo- nais, tai vyskupai nė nemėgi- na bent ką reikalauti, o susi- vaidijus parapijai su kunigu, nori isz to pasinaudoti. Man pacziam arkivyskupas pasakė, jog lietuviai nori įgyti garsų vardą ir pakėlė ranką augsz- cziaus galvos; jie nori buti teip stiprus, kaip mes (airiai); ką ir arkivyskupas, jug mes jį nuprovojom.

3. Atsiradus tikram kuni- gui, tautieczyiui katalikui, ar- kivyskupas negalės jo iszkeikti už tai, jeigu jis nenorėtų aprasztyti anam bažnyczios; jug plytos ir žemė su tikėjimu nieko abelno neturi. Phila- delphios parapijonai pasieks dar ir vėl popiežiaus pasiunti- nį arba ir Apasztaliszką Sostą. Mes tinkame ant tų paczių sąlygų, kaip ir kitos Phila- delphios 9 katalikiszkos baž- nyczios, prie kurių turto arki- vyskupas visai nepriguli, ir jų kunigų už tai neiszkeikia, nė suspenduoja. Lietuviszka bažnyczia ir kunigas per 7 me- tus teipgi buvo geri. Visų tų 9 bažnyczijų apiekunai yra patys parapijonai, parapijos iszrinktiejie. 1900 m., 3 Lap- kriecio pats arkivyskupas pri- pažino sude, jog priesz jo no- rą yra kelios bažnyczios, ne- prigulinezios nuo jo vardo. Taigi aiszku, kad arkivysku- pas negal suspenduoti ar ne- pripažinti kunigo, jeigu jam neaprasztyta parapijos savastis.

4. Parapijos komitetas arkivyskupui paaiszkino, jog pristoja ant baltimoriszkio vyskupų susirinkimo, kur nartarta, jog katalikiszkos bažnyzios turi buti ant apiekunų aprasztytos: 1) ant vyskupo, 2) dviejų iszriktų parapijonų ir 3) vieno miesto valdininko. Arkivyskupas ant to atsakė, kad Baltimores vyskupų susirinkimas yra negeras ir ant musų paduoto užmanymo nepristojos. Jis nori vien ant savo vardo paimti bažnyzcia, ktiflos niekad nepaims. Mes teipgi pasakėme, jog mokėjome po \$50 metinės doklės arkivyskupui, o nuo dabar mokėsime \$150, tik nenorėk atimti musų turto. Apie szitą nė girdėti netorėjo. Viena iszlyga: atiduokite bažnyzcia ir atlikta, bet to parapija nepadarys. Mes jau kartą arkivyskupą pergalejom, tai pergalėsime ir dabar, kad tiktai gausime gerą kunigą, teisų duszių piemėnį, kurio neiszkeiks ir bus tokiam kunigui garbė, kada jis suves vienybėn žmones, kuriuos kn. Kaulakis iszblaszkė. Broliai ir sesers! laikykimės vienybėje, o musų bus laimėjimas ir virzus. Vienybė duoda stiprybę!

Aleksandras Jocias.

Mano atminimai ir patemijimai.

Atsimenu, kaip man dar gyvenant tėvynėje Lietuvoje, budavo didelės speigos ziemos laike, bet sztai pradeda blai-vytis — žiurėk ir pavasaris. Atėjus tam linksnam laikui, visas prigimimas tartum džiaugdavosi, teip žmonės, kaip ir gyvulėliai, rodos juos saulutė kutena; galvijai kasinėjasi, avys su ėrukais szokinėja; ukininkai su namiszkais taiso tvoras; mergelės skubina, su pirmais pavasario spinduliais, apie darželius apsiuoszti, jurginius ir kitas mylimas

kvietkas sodina; artymam prūdelj žąsus su antimis, klegendamos, narsto. Net szladien atminus, rodos džiaugsmas judina krutinę. Kaip tie visi sutvėrimai, ir asz drauge buvau tuomet linksma, kalbedama, jog žiauri ziema gal niekada jau negrįsz.

Pribuvus į szitą liuosybės szalį, nesupratau numylėtos dabar mano tautos vargų. Czia pradėjau įgyti geresni umanymą. Nauji papocziai, budas, kalba ir visos permainos man, jaunai mergaitei, buvo nepakeliami, o gyvenimas per kiek laiko iszrodė žiauresnis, negu tos visos mano itažų metų atminime ziemos. Bet acziu gamtai už jos malones, o teipgi geriems žmonėms, kurie įkvėpė man norą į skaitymą, visas liuosas nuo darbo valādās pavedžiau skaitymui; jis pradejo judinti mano mislį ir tokiu budu pradėjau tėmytis į tautiszką gyvenimą, ypacz į susidraugavimus, kaip tai Tėvynės Mylėtojų Draugystę ir Susiv. Lietuvitų Amerikoje, nes rasdavau paminėtus ir draugseserių vardus.

Ir sztai klausau — kas žinikas pasidarė: tautiečiai vai-toja, kad jau puczia, esą, užjas isz sziaurės, — turbut užstos be laiko ziema. Ir teisybė, musų geradėjai spaudžiasi viens prie kito kas petim, kas krutine, o kas ir galva, idant iszversti ano puikaus darželio tvorą — lai nutrempia gyvuliai graziai sužėlusias kvietkutes. Bet stoja į apgynimą priesz tuos ardytojus geri užveisdėtojai ukės, ramsto tvorą ir naikintojai negali sugriauti jos.

Isz tiesų, dabar tik užstojo pavasaris ir drąsiai galiu tarti, kad žiauri ziema daugias mūsų Susivienijimą nesugrįsz ir biauriausios vėsulos neįstengs tą tvorą sugriauti, nes stulpai giliai ir drucziai įkasti gerų ukininkų. Tik jus, broliai dabar užtaisykite tas spragas,

kur vėsula yra iszlauzus, o jus, sesutės, nesnauskite, eikite kuoveikiausiai į tą darželį, nudangstykite saulutes ir sodinkite jurginius, o nuskabinkite nuszalusias rutų virszunes — lai sprogsa naujos atžalos ir žaliuoja ir žydi garbiniuotos, kurios, kad apsikaiszysim, ne-nuvys ir žaliuos per amžius ant lietuviszkos krutinės. Reik, kad ateinantį Geguzio mėnesį, susirinkę į Bostoną, galėtumėm drąsiai pasakyti: „szalin isz musų darželio! — jus, mielo atkarpos, pantienė isz patvorių, luksztai ir seni vyžai! Szalin, nes czia šesim brolelius ir žirnuczius!“ Ne vieta bus bedantei klykauti: „lai gyvuoja Valanczanskiene su savo vaikeliais!“ Mes uždainuosime kitą giesmę: „atėj pavasarėlis, tai linksma yra! Lai gyvuoja tautiszkas Susivienijimas, liuosybė ir broli-zka meilė!“

Tai bus tautai linksmybės diena. Delto dar kartą szaukiu jus, mielos sesutės ir broliai, į darbą, į darbą — visi isz vieno. Tie, kurie dar snuduriaujat ar abejojat, eikite į tą iszvalytą musų darželį, susivienykime, kaipo vienos motinos vaikai. Rodos, saulelė giedriaus sužibo, pradėjus man szį straipsnelį marginti, ir lytus, seniai laukiamas, nulijo, ir visas prigimimas džiaugiasi. Ir mes vienas kitą budinkim; eikim visi į darželį: vyrai — jurginiai, jaunikaicziai — tuliponai, moterėlės — saulutės ir mergelės — lelijėlės, nes tę atrasime džiaugsmą sav ir nuvargintai savo tautai, o broliams, gyvenantiems anapus didmario, priduosime stiprybės ir drąsos.

Mar. Stasiulevycziutė.

Susivienijimo L. A. reikalai.

So. Boston, Mass. Susiv. L. A. 60 kuopa ant susirinkimo 11 Rugpiuczio, vienu balsu nutarėme prigulėti prie senojo Susiv. L. A., pripažinda-

mi už virszininką M. Totorių ir tt., ir visi tą savo paraszais patvirtiname, ir reikalaujame, kad butų sugražinta visi musų pinigai ir „Tėvynės“ spaustu-vė isz rymijonų rankų. Tegul jie nemislyja, kad mes dėlei nezmoniszko jų pasielgimo padovanosime savo sunkiai uždirbtus centus. Mes neesame prieszingi tvėrimui naujų susivienijimų, bet nedaleisime, kad nuo tų naujųjų butumėm nuskriausti.

Rasztininkas M. Alianskas
7 Baldwin str. S. Boston, Mass.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Į m o k e j o :

Kuopa

No. 7 Pittston, Pa. 3,50

No. 2 Forest City, Pa. 1,00

No 60 So. Boston, Mass. 4,00

J. Bagdonas, Seymour, Ct. 1,00

Buvo \$415,00

Viso \$424,50

Kasier. T. Pauksztis.

Reikalai

„Tėvynės Mgl. Draugystės“

Binghamton, N. Y. Musų kuopa apturėjo laiszką nuo V. Miszeikos isz Waterbury'o 23 Birželio, kur jis musų kuopą ragina, kad mes duotumėm žinią apie tikietų iszpardavimą ir prisijustumė vardus pirkusiųjų tikietus. Isz tos priezasties mes laikėm susirinkimą ir nutarėm duoti atsakymą p. V. Miszeikai, kad mes jokių tikietų negavome ir apie juos nežinome. Laikome už priderystę apgarsinti tai laikrasztyje, kad nepasidarytų kokia maizzatis su pinigais, kurie turi įplaukti į T. M. D. kasą.

Kuopos pirmsėdis
St. Bardzevyczia.

Szelpkim jaunuomene.

„Vienybė“ (21 num.), raszydama apie reikalą institucijos, szelpianczios musų jaunuome-

nę kaip Amerikos, teip Europos universitetuose, teisingai išsitarė: „ar reikia tvirti naują organizaciją, ar galėtų apsiimti tą užduotį viena iš gyvuojančių organizacijų — turi nuspręsti visuomenės balsas“.

Taigi, tautiečiai, czia yra visų mūsų užduotis szj, teip reikalingą dalyką rimtai apkalbėti ir įknyti.

Laikas mums rodo, kad mes vienybės ryszio svarbą dar neaiskiai suprantame, per tai kilus szkiokiam ar tokiam užmanymui, griebiamės į tvėrimą naujos organizacijos įknyjimui užmanymo, nepaisydami ant to, jog tie patys uždavimai, kuriuos mes ketinam įglauti į savo įstatymus, turi jau seniai užrašius mūsų pačių sutvėrtoji draugystė.

Mūsų pajiegos yra dar teip silpnos, kad jos, ir vienybėj budamos, dar ne kas-žin-ką nuveiktų, o išsiskirszcius, žinoma, nė tiek.

Draugystė Tėvynės Mylėtojų turi savo programojė teipgi užduotį: „platinti apszvietimą“; ta programa, suprantamas daigtas, apima ir szelpimą einanczių į mokslą. Ir kaip butų gražu ir garbinga, jei toji užduotis butų placziai pildoma!

Susivienijimo L. A. užduotis yra abelnai rūpintis apie visą lietuviszką kuną, žinomą, neiszskiriant nė pagalbą į mokslą einantiems. Jei Susivienijimas, prie tokio netikusio ir netvarkaus vedimo, kaip iksziol, nieko nepadare tautos naudai, tai dabar, kada mūsų Susivienijimas atsiliuosavo nuo tų vientauczių, kurie stengiasi szioj respublikoj užvaduoti žandarus, galime tikėtis, jog Susiv. į savo užduoczių eilę pastatys vienu iš pirmųjų reikalą szelpimo besimokianczios jaunuomenės. Reikia tik, kad Susiv. sustiprėtų ir įaugtų. Dėlto, broliai ir esers, skubinkite prie jo pri-

sidėti ir prikalbinkite savo draugus. Ir tie tautiečiai, kurie tuo tarpu atsimetė į Romos Susivienijimą, su laiku turės susiprasti ir palikę Romą, eis prie savo tėvynės Lietuvos. Liks tē tik Romos šekiotojų samdininkai ir ubagai dvasioje.

Grįžus prie apkalbamo dalyko, primjisiu, kad ir „Daukanto Manta“ bene teipgi turi pastaczius savo mieriu szelpti į mokslą einanczius.

Mano velijimu yra, kad mes ant tiek butumėm tobuli ir mokėtumėm szj teip svarbų dalyką (szelpimą jaunuomenės, einanczius į mokslus) pritaikyti viekai isz esanczių organizacijų. Numanu, jog protingiaus butų stiprinti gyvuojanczias draugystes, negu tvirti naujas. Kitų tautiecių privalumas — neduot szitam klausymui užmigti.

Kada visuomenė bus padavus savo balsą, galima bus pradėti praktiszką dalyko įknyjimą. *Tremų Ignas.*

Mūsu moters.

Moteriszke moteriszkei nelygi; viena gali buti mokslo ir apszvietimo szalininkė, o kita ne. Szalininkėmis mokslo arba szviesos yra tos moters, kurios pas savo tėvus isz jaunystės buvo auklėjamos moksliszka, gerai pakėravinamos, kurjoms paaugus tėvai nupirkdavo visokių knygų ir laikraszczių, idant lavintųsi skaityme ir supratime. Isz tokių tai mergaiczių paskui tampa geros motinos vaikams ir pacziuos vyrams, sumaniomis szeimyninkėmis (gaspadinėms), ir netik skaitancziomis laikrasztj, bet ir paraszancziomis dar naudingą straipsnį į laikrasztj. Pažjstu keletą moterų, kurios pagal knygų ir laikraszczių rodą užlaiko namus ir veda visą ukę, ir viskas joms klojasi; pas jas namuose tvarka ir szvaru, jų daržai gražus, jų

vaikai geriaus elgiasi, ko net pavydi susiedės, bet teip daryti nieku budu neapsiima, nors pirmosios ir jas prie to ragina, kad skaitytų, kad apsiluobtų ir tt. Tokios tai motinos tiktai gali užauginti gerą gentkartę ir senatveje turėti paguodą is savo vaikų.

Bet tokių moterų tarp mūsų yra suvis mažai; dauguma yra tokių, kurias reikia stacziai pavadinti neprietelkomis mokslo, apszvietimo. Ir delko jos tokios? Dėlto, kad jas tėvai jaunysteje augino tamsoje, teip sakant užpezkyje. Berods, ne jų tai kaltė. Kas kaltis kudiki, kad tėvai jį užaugino tamsoje?

Lietuvoje apie mergaiczių pamokinimą niekur nesirūpinama, ypatingai pirmiaus. Tėvai atsako: bene isz megiotės bus kunigas ar karejvis. Kelinta jaunysteje pasimokindavo isz elementoriaus ar maldaknygės, bet paaugus vos ne užmirszo, nes tėvai nenupirko jai naujos, užimanczius knygeles, o maldaknygė nusibodo. Neturėdama naujų skaitymų, neiszsilavino skaityme ir neįgyja noro skaityti. Paaugus tėvai vien gainioja: susimazgok bliudus, iszszluok grinczią, palesink visztas, palakink szunį, tai panesziok Jonuką... Ir teip praeina visa diena, vakare, vietoje paliepti prisėst ir paskaityti ką, turi szpulę priverpti iki guliant. Vakara iszšeimynai susirinkus grinczion ir niekus kliebant, teipgi nieko naudingesnio neiszgirsta, bet greicziaus apkalbas, pliovenes, kurių ir į jauzczio uodą nesurasztytum. Tokia tai, tapusi moteriszke, motina, nori ir daro teip, kaip darydavo tėvų namuose, o jeigu vyras arba kas kitas skaitys laikrasztj arba knygą, arba ir paczią paragis skaityti, tai turi praszalinti nuo tokio pamokslo. Tokia tai moteriszke nebus prietelka mokslo ir szviesos. Ir patarlė sako, kad apuokas

neiszperės balandzio, o tik apuokutį. Taigi ir tėvai, budami tamsus, nesirūpinanti apszviesti savo vaikų, ypatingai mergaiczių, užaugina tiktai tamsunus.

Tokia bemokslė, tamsi moteriszke nenumano, kaip skiriasi geras nuo gero; beje ji mislyja, kad iszleisti pinigai ant knygos arba laikraszczių yra įmetami kaip į balą, o nenumano, kad neiszleisdama tų pinigų, žudo szimtą kartų daugiau. Kiek jai isztraukia pinigų visoki žyniai, burtininkai, kurie su savo gyduolemiais ir sveikatą atima ar į kapus nuvaro, kiek isztraukia visoki prigavikai, ant galo kiek nužudo ukeje ir namuose sykiu su vyru, nes negerai veda, vyras per tokią moteriszkę negalėdams įgyti mokslo szviesos gyvena teip, kaip jo pratėviai gyveno, ir nieko nežino apie pagerinimus, kokius apszviesti žmonės visur ant kiekvieno žiugsnio įveda.

Tokios moters yra palinkusios ant pikto, o ne ant gero, o kad laikrasztis yra szaltiniu daugelio gerų rodų, isz kur kiekvienas gali lengvai pasinaudoti, tai tokios yra prieszingos toms rodoms arba laikraszcziui. Pertikrinti tokią moteriszkę sunku; pirm visko reik jai atidaryti akis, jeib iszapazintų szviesą. Bet kartais greicziaus Nemuną užtvenktum, negu tamsią moteriszkę atvestum į gerą kelią, prikalbintum prie knygos arba laikraszczių skaitymo.

Nėr to pikto, kurio nebutų galima apveikti. Dėlto rūpinkimės, mieli skaitytojai ir skaitytojos, platinti szviesą tarp savųjų, ypatingai tarp tokių, kurie jos neapkenczia, o kurių, nelaimė, yra labai daug ir dėlto, kad apszviestų vyrų ir moterų per mažai tarpe mūsų yra. Mūsų valszciuje buvo 967 moters ir vos tik 3 buvo, kurios skaitė knygas ir laikraszczius, kada po ran-

ka pakliuvo. 964 moters nieko neskaite ir dar apkalbėjo skaitancias, ne nedraugavo su jomis, visur jas nuszaukdamo. Susiedijos valseziuje buvo 1219 moterų, tai vos viena teskaite kas pakliudavo, o visos kitos nieko neskaite — szviesos neprieteliai.

Ir nieko naujo, jeigu grabelis paskui grabelį yra neszasmas į kapus iz neprieziuros motinų, kurios dar džiaugiasi iz myrio savo kudikio, kad duszelenė nuėjo į dangų ir padaugino dangaus gyventojus; nėra sąvaitės, kad nebutų gaisro nuo degancio papirosa ką numeta pienlupis rukintojas; nėra dienos, kad neiszgirstum szę ar tę, kad koks prigavikas neiszviliojo pinigų už niekus, arba žynys neisztraukė vėl kelių rublių neva už gyduoles, nuo kurių ligoniui dar blogiaus pasidarė.

Delto rupinkimės visi, skaitytojai ir skaitytojos, visokį pikta iz savo tarpo su szaknimis iszrauti, o gerą užsėti, iszplatinti. Musų moters, nepripratintos tėvynėje prie skaitymų, prie apsvartymų ir czia Amerikoj neisiama prie to, kur nėra jokios sunkybės ir kliuczių nusipirkimui knygos arba laikraszcio. Visi, suprantanti tą reikalą, pasirupinkime, idant nors czia, musų lietuviszkose kolonijose, kuo daugiausiai moters skaitytų laikraszczius ir knygas; neskaitančių tegul bus kuomaziausias skaitlius arba kad nė vienos tokios, neskaitancios, nebutų. Kada moters skaitys knygas ir laikraszczius, kada pripratis prie to savo vaikus, ypatingai mergaites, tada tikta su lauksime apsviestos gentkarės, gerų motinų ir paczių.

Pasitikiu, kad visos prieszininkės susipras negerai darancios ir eis lenkty n skaityme, idant apie jas daugiausiai nebutų raszoma ir kalbama, kad jos nenores, idant svietas dyvytusi iz jų tamsumo, ir pa-

sistengs prisivyti jas pralenkusias moteris kelyje tikros szviesos ir mokslo. X.

Baznyczios iszkeikimas.

Senesnėse gadynėse toks iszkeikimas arba anatema budavo baisiu įnagių vyskupų rankose. Bet naujesnius laikus pavojus nuo jo sumažėjo, o gali sakyti, ir visai isznyko. Draugijos iszsilavinimas, mokslo iszsiplėtojimas ant galo, valdzios iszikisimas — padarė iz to popiezijs įrankio tik silpną rustaujancio fanatizmo baidyklę. Dar užpereitam 18-tam szimtmetyj iszkeiktasis nustodavo drauge ir visų civilizkų tiesų, tai yra, nuo jo atimdavo turtą, kas norėjo galėti jį nuskriausti ir net užmuszti. Vėliaus, svietiszka valdzia, paėmus į globą valstiecių ypatai ir tiesas, pradėjo ginti juos ir nuo iszkeikimo pasekmių, teip jog anatema pasiliko iszgaštimitik karsztai tikinczių protui. Valdžios Europoje nevat skersai žiuri į tokį iszkeikimą, o bažnytiniai Prusų įstatymai (1873 metų) nedaleidžia garsinti savo žemėse tokių iszkeikimų, nes, kaip sako įstatymas jie užgauna civilizką iszkeiktojo garbę, o tas „nepriguli bažnycziai“.

Nežiurint, vienog, ant to, popiezius ir dabar nepaliauja vartojęs tą grausmės pragumą. Sztai ir neseniai žuvęs Italijos karalius Humbertas mirė iszkeiktas ir atmestas nuo bažnyczios; bet gi laidojo jį dvasiszkija su visa iszkilme ir krikščioniszkomis ceremonijoms: žinoma, vis-gi karalius, savo brolis. Paskutinį prakeikimą popiezius metė Vasario mėn. 1900 m. ant atskaluno Leono Taksil'io. Patys prakeikimo žodžiai gali įvartyti žmogui priepuolą ir keista, kaip bažnyczia, rymojanti ant meilės apžadų, gali geisti žmogui tokių kanczių ir baisybių. Be

abejonės, bus žingeidu skaitytojams pažinti tą prakeikimo formą. Sztai iszguldymas anatemos, kuri krito ant Leono Taksil'io.

„Vardan visogalinczio Dievo Tėvo, Sunaus ir szventosios Dvasios, szventojo raszto, szventos ir nesuteptos Panos Marijos, Dievo Motinos, vardan garbingų dorybėmis aniuolų arkaniuolų, tronų, galybių, cheruvimų, serafimų, vardan patriarkų, pranasų, evangelistų, szventųjų Dievo, kankintinių ir mokintojų ir visų iszgaunytųjų Vieszpatyje, — mes apskelbiam, jog atmetame nuo bažnyczios ir uždedam anatamą ant to piktadėjo, kuris vadinasi Leonu Taksiliu, ir nuvarome jį nuo Szventos Dievo bažnyczios durų. Ir Dievas Sunus, kurs nukentėjo už žmones, jį prakeikia, ir Szventoji Dvasia, kuri prikėlė žmoniją krikosztu, jį prakeikia, ir Szvencziausioji P'ana, Dievo Motina, jį prakeikia. Ir dangus, ir žemė, ir kas juose yra szvento, prakeikia jį. Tegul bus jis prakeiktas visur, kur tik butų: namuos, lauke, ant vieszkelio, ant kopėczių, pustynėje ir nevat ant bažnyczios slenksczio. Tegul jis bus prakeiktas per visą gyvastį ir mirties valandoje. Tegul jis bus prakeiktas visuose darbuose, kada geria, kada valgo, kada alksta ir trokszta, kada pasnykauja, kada miega arba budi, kada vaikszcziuoja arba kada ilsisi, kada sedi arba gulii, kada suzeistas alpsta nuo kraujo iszsekimo. Tegul jis bus prakeiktas visuose savo kuno dalyse — vidurinėse ir virszutinėse. Tegul bus prakeikti jo plaukai ir smegens, jo smegenucziai, jo smilkiniai, jo kakta, jo ausys, jo antakiai, jo akys, jo žandai, jo nosis, jo rankos, jo pirsztai, jo krutinė, jo szirdis, jo skilvys, jo viduriai, klubai, jo papilvė su tę esauciaiais daigtais, jo keliai, jo kojos, jo nagai. Tegul bus jis prakeiktas visuose savo kuno

sunariuose. Kad ligos krimstų jį nuo virszugalvio iki padų. Kad Kristus, gyvojo Dievo Sunus, prakeiktų jį visa savo galybe ir didybe. Ir kad dangus ir visos gyvosios galybės virstų ant jo ir keiktų iktol, kol jis neiszpažys mums savo kaltę ir nepasiduos musų valiai. Amen. Tegul teip buna, tegul teip buna. Amen“. (Paduota mėnesiniam laikrasztyje „Viestnik Vsemirnoj Istoriji“ szių metų).

Visa tamsioji ir piktoji galybė turėjo susitelkti, idant vien pramanyti tokią litaniją, nuo kurios plaukai sziausziasi ant galvos. Ir koks iszniekinimas paties Kristaus ir Jo mokslo! Reikia, vienog, pasakyti, kad iszkeikimo formula sutaisyta dar viduriniuose amžiuose ir paskutiniai popiežiai laikėsi tik senojo palikimo.

Szaknis pikto.

Isz Levo Tolstoj'aus suraszė Dr. J. T. Zelviene.

VIII.

Visi žmonijos vargai turi szaknį melagingam mokslė, kuris įteikiams žmonėms po krikščionisztyje vardu.

Užtaigi, kiekvienas žmogus, kurį nesupainiojo tas tikejimiszkas vylis ir kuris geidžia tarnauti draugijai žodžiu ir darbu, turėtų laikyti už savo priderystę — stengtis iszliuosuoti žmonių minias nuo apgavystės, kuri yra priezastim skurdaus jų padėjimo. Greta abelnos kiekvieno doro žmogaus pareigos — vieszai niekinti melagystę ir skelbti pažįstamą jam teisybę, — kiekvienas žmogus, kurs geidžia tarnauti savo draugbroliams, turi iz vieno gaileszcio troksczti iszvaduoti juos nuo to vyliaus, kuriame jie supinklioti ir iz kurio pacina visos jų nelaimės.

Bet-gi to neatjauczia, nė nepildo net tie žmonės, kurie yra nusikratę tą apvylimą, kurie savistovus, gavę mokslą už

darbiniukų pinigų, už ką turėtų atsilyginti.

„Tikybą neturi svarbos“, — sako tie žmonės. „Tai sąžinės klausimas kiekvieno sav. Politiziskas, socializiskas ir ekonomiziskas draugijos surėdymas — tai reikalingas ir svarbus daiktas, ant kurio turi būti nukreiptos visos žmogaus pajėgos, jei jis isatikrųjį nori tarnauti draugijai. Tikėjimo mokslas neturi svarbos ir lygiai, kaip visi kiti prietarai, išnyks pats per save, atėjus tikram laikui“.

Teip kalba prasilavinę žmonės; ir trokšdami tarnauti draugijai, užima visokius, valdžios paskirtus urėdus: kariūmenė, dvasizskioj, seimuose; įsivyravę savo vietose, jie stengiasi neva ištaisyti apviltiems žmonėms virszutinį gyvenimo būdą, prisiplakdami prie valstijos veiksczių, bet neatmesdami tikėjimiszko vyliaus, kurio auka tampa žmonija. Kiti, revoliucionistai, teipgi palieka žmonių tikėjimą szalyje, tik lenda į kersztus su esanczia valdžia, stengdamiesi įgyti galybę su tų paczių apgavysezių ir prievartos pagelba, kaip ir vartojanti ją valdžia, priesz kurią jie sziausziasi. Dar kiti, socialistai ir tt., tveria darbo unijas, kooperacijas ir straiškus, svajodami pagerinti tuo žmonijos buvį, nors ir jie nekyla augszciaus tų prietarų ir dvejojimo, kilusių isz melagingo mokslo.

Jie ne vien nesistengia užtvenkti melagingo tikėjimo klaidas, kurios yra vienatine viso pikto priezastim, bet aplinkybėms spūriant, pildo religiziskas apeigas, kurias jie patys vadina melagyste; jie prisiekia prisiriszimą prie tikybos, jie lankosi ant bažnytinų apvaikszezių, kurie apmonija žmonių protą; jie nedraudžia savo, ne kitų vaikams, kad jie neklausytų iszkalose teip vadinamų religijos pamokinimų — to paties melo,

ant kurio rymo žmonijos verguė.

Szitie iszlavinai žmonės, kurie pirm visų kitų turėtų ir galėtų naikinti melagingą mokslą, klaidžioja savo supratime apie svarbiausią priezastį to blogo, ant kurio priderėtų nūgręžti visas pastangas, ir nukreipia savo spēkas ant klaidingų siekių; isz to paeina svarbių-svarbiausia priezastis dabartinio gyvenimo davado, kurs budams aiszškiai klaidingas ir vodingas visai žmonijai, teip tvirtai laikosi.

Kadangi tikrasis krikszezioniziskas mokslas, kurs sutiktų su mūsų laiko reikalavimais, yra slepiamas nuo žmonių, o jo vietoje skelbiamas melagingas mokslas, — tai isz to paeina visos mūsų svieto nelaimės.

Jeigu tik žmonės, kurie trokšta tarnauti Dievui ir savo artymui, suprastų, jog žmoniszkomą sukelia ne gyvulizski reikalavimai, bet doros galybė; ir kad tikėjimas yra visų-augszciausia doriszka galybė, o teipgi spēka, kurstančioji žmoniszkomą; taigi aiszkus gyvenimo prasmės apsireiszkimas, kurs atskiria gerą nuo blogo, svarbų nuo nesvarbaus; jei tas įvyktų tarp žmonių, tai jie tuo iszvystų, kad pamatinė visų szciolaikės žmonijos nelaimių priezastis styro ne virszutinėse, medegiszkose aplinkybėse, ne politizkose ar ekonomizkose iszlygose, bet sudarkyme krikszezionystės, įvedime vietoj teisybės, be kurios negali draugija apsieiti ir kuri atlieptų szios gadybės reikalams, beprotiszkių ir priezingu dorybei niekadėjysezių ir szventvagystės, vadinamų bažnytine krikszezionyste, kuri blogą stato už gerą ir nesvarbų daigtą už svarbų, o gerą stato už blogą ir svarbų daigtą už nesvarbų.

Jeigu geriausieje ir nieku nesupanczioti vyrų, isz tikros szirdies trokšdami tarnauti žmonijai, galėtų suprasti, jog

negalima vien pavirszutiniais pragumais pagerinti padėjimą tam žmogui, kurs tiki esant nuodėme valgyt pėnycziomis mėšą ir tiki, kad teisinga esą nužudyti prasikaltusį žmogį; arba tokiam žmogui, kurs protauja esant svarbiu daigtu lenkti galvą priesz kokį stovylą, abrozą arba eiesorių, o ženklu daigtu prisiekti aklą paklusnumą kitų žmonių valiai ir mokintis užmuszėjystės; jeigu tik žmonės suprastų, kad ne seimai, ne straiškai, ne darbo unijos, ne kooperatyvizskos bendrovės, ne iszradimai ir pramanymai, ne mokslinycziuos, ne universitetai ir akademijos, ne revoliucijos — niekas tas negali atneszti naudą žmonijai, kuri laikosi melagingo supratimo apie tikėjimą: jei tik tai būtų suprasta, tad visa geriausių žmonių energija būtų nukreipta ne ant pasekmių, bet ant priezasties: ne tarnavimui valstijai, ne revoliucijoms, ne socializmui, bet sugriovimui melagingo tikėjimiszko mokslo ir prikėlimui tikrojo. Kad tik žmonės elgtųsi tokiu budu, tai visi politikiszki, ekonomizski ir draugininiai klausymai būtų iszriszami savu keliu, pagal gamtos davadą — ne teip, kaip pramanyta ir įsakyma, bet kaip priguli buti.

Szitie klausymai bus iszriszti, kaip greit žmonės perkeis savo tikėjimiszką supratimą; o tai įvyks tuo veikiaus, juo daugiau mes vartosime savo pajėgas ne priesz pasekmes, bet priesz priezastis tų gyvenimo apsireiszkimų.

* * *
Žvelgdamas į tą baisų surėdymą žmogaus gyvenimo, kurs dabar vieszpatauja, budams stacziai prieszingas iszmonei ir pajautimams, asz klausiu pats savęs: „argi gali buti tai reikalingu, neiszvengtiniu?“ Ir surandu atsakymą: „ne, tai neyra reikalingu“. Teip neturi, teip negali, teip nepridera buti. Tacziaus, tas viskas pasi-

liaus ne tada, kada žmonės permains gyvenimo prietikius sziokiu ar tokiu keliu, bet kada paliaus tikėję tam melui, kurio juos mokina, ir azuot to, įtikės Augszciausiai Tiesai, kuri apreiksza žmonėms pirm devyniolikos szimtmezių ir yra aiszki, prasta ir pagabi protui. —

Isz „North American Review“ (1901, N. 171—4).

Galas.

Naujas žiburys.

Mes jau esame rasę apie naują būdą isznaudojimo elektrizskos galybės, nesinaudojant vielų ir abelnai pravestųjų; teip; iszradėjai Martoni, Tesla, Popov įtaisė beveilius telegrafus, kuriais jau gana placziai naudojasi tuo tarpu dar tik kariszkiems reikalams.

Dabar New York'o „Review“ paduoda zinias, jog Tesla, betaikydattis praktiszka savo iszradimais toje srityj, daėjo iki to, jog galima gauti tokiu pat budu, tai yra be vielų ir elektrizską szviesą.

Tesla jau nuo seniai triusėsi apie tą dalyką; bet vis painiojosi yvairios kliutys, ypacz isz praktizskos pusės, geidziant palengvinti įtaisymą ir atlikti tai su pigiais kasztais. Tesla tikisi, kad jam pasisekė tą klausymą iszriszti ir jog jis galės gaminti naują szviesą, kuri bus kur-kas pigesnė, negu visi sziadien vartojami apszvietimo budai. Be to dar, toji szviesa turinti savyje higienizskas ypatybes, nes yra arti tokia, kaip saulės szviesa, ko negalima pasakyti apie kiekvieną kitokį žiburį.

Teslos lempa įtaisyta sziteip: ima du dideliu stikliniu vamsdeliu (rurutes); turėdami ilgio po 20—25 pėdų, jie dvylikoje vietų įlenkti; szviecziamasis lempos pavirszius turi isz viso 300 iki 400 ketvirtainių colių ploto. Vamsdelių galai apdengti metalizska bletute, į

kurių įbrukti kriukucziai, kad galima būtų pakabinti lempą. Vamsdeliai pripildyti praretintu oru.

Kad Teslos lempa szviestu, isz lauko įleidžia per tokį prietaisą, vadinamą oscilatorium, srovę, kuri daro nesvietiškai tankius ir greitus virpėjimus arba siubavimus. Tie virpėjimai atsiliepia uždengtuos metalizska blėtute stiklinių vamsdelių krasztuos, o paskui pereina ant pripusto į vamsdzius praretinto oro, baisesiai sujudindams ir su niszpaskayta smarkybe trindams vieną su kitomis esancias ore daleles (atomus ir molekulus), per ką pakyla apstus leidimas szviesos spindulių. Prie szito stiklas niekad neįszyla, — kas teipgi turi savo vertę, nes tokiu budu visų-visa spēka tampa sunaudojama tik pagimdymui szviesos.

Didelė tų lempų nauda apsiereiszkia dar ir tame, jog jos gali būti naudojamos ilgą laiką, nes jose nėra nieko, kas galėtų sudegti. Tesla sako naudojęsis tokia lempa per kelierius metus ir tame laike ji ne vien niekame nepagedo, bet joje nepažim buvo nėjokių atmainų. Toji lempa turi tokią szviesos gausybę, kiek 50 žvakių drauge, bet norint, galima szviesą didinti arba mažinti.

Dieną Teslos žiburys visai neszvieczia, bet naktį jis puikiai apszvieczia kambarį. Kas yra pripratęs prie Teslos lempos, tam ima skaudėti akis, esant prie szejp lempos arba kitokio žiburio; toks akies atjautimas aiszkliai parodo, jog naujai susektoji szviesa daugkart sveikesnė už visas, iksziol pramanytas szviesas.

Szviesa isz Teslos lempos turi tokią pat veikmę, kaip ir saulės spindulių įtekmę; dėlto, galima tikėtis nemažo pagerinimo higieniszkių (kas lyti sveikatą) iszlygų, kada Teslos

žiburiai atsiras kiekvienuose namuose. Nekalbant jau apie tai, kad Teslos szviesa, lygi saulės szviesai, labai sveika akims, bet toji szviesa gali virsti stacziai į gydymo budą priesz tulas ligas, nes, kaip žinoma, saulės szviesa daugelyj atsitikimų užmusza ligų užperą arba užmasgi. Tesla teipgi užtėmyjo ir patvirtino tą faktą, jog naujoji szviesa geradejįngai atsiliepia ant nervų ir palengvina nerviszkas ligas. Kaip pacziam Teslai rodosi, tai pačina nuo tos įtekmės, kurią padaro jo žiburio spinduliai ant akių lėlės apvalkities.

Prie to visko, naujoji szviesa turi labai patėmytiną ypatybę, kaip tamtikrai sakoma, „ozonuoti“ orą; ozonas yra tai tula rugsztadario (oro dalis) atmaina, kuri valo orą; priesz audrą atsiranda ozono ore apszciaus, dėlto priesz griausmus oras buna toks gaivus. Taigi, Teslos žiburys pagimdo nemažai to ozono ir tuo prilauko kambarij geresnį orą; galima teipgi visada žinoti, kiek ozono iszleidžia Teslos lempa. Todėl, padėkim, lignonbucziuose, tos lempos galėtų pristatyti tiek ozono, kiek daktarams rodytusi reikalinga; isz kitos pusės, nesant reikalui, lengvai galima sustabdyti ozonavimą.

Pagamnimas Teslos lempų parsieina visai nebrangiai. Perkantiems ji parsieis labai pigiai, nes sykį ją įgijęs, nereikalauji ilgą laiką mainyti, kaip paprastas lempas ir kitokius žiburius.

Tesla teipgi tikisi, padarysiąs savo lempos szviesą dar stipresne. Įtaisymas žiburio busiās kuonoprasecziausias, nes užteks tik pastatyti sklepe po namais transformatorių arba pertrauktoją ir nuo tų atvesti kambarius sroves. Pravadninkų arba pervestojų beveik ką nereikės, idant suteikti lempai tamtikrą veikmę.

Abelnai, Tesla sako, kad jis neranda skerspainių, idant gimdyti gausią ir higieniszką szviesą be pravadninkų; liekti jam vienatinis daigtas — surasti tulus praktiszkus patobulinimus, kuriuos pritaikius prie lempų, galima būtų leisti jas pardavinėti ir įvesti į žmonių namus. —

Jau nereikia.

Ant daugelio atsiszaukimų, norinczių atvažiuoti ir gauti kriauczių darbą, atsakau, kad jau turiu, idant nesitiktų.

Visiems kriaucziams, tacziaus, praneszu, kad mokanti steliuotas vyriszkas drapanas siuti, ypatingai žiponus, važiuotų į szį krasztą Virginijos, West Virginijos ir į tolymesnes vakarų valstijas, į didesnius miestelius, kur be abejonės galima gauti darbą ir didesnę mokesťį, negu rytų valstijose. Apie szias vakarines valstijas labai mažai yra krauczių, todėl visuomet yra pageidaujami, ir tokiu budu geriaus apmokami.

J. S. Pruselaitis.

Yvairios žinios.

Vokietijos universitetai. Žingeidu paziūrėti, kiek ir kokiuose universitetuose Vokietijoje yra studentų, einanczių yvairius mokslus. Paskutinį semestrą, tai yra pirmą pusiametį szijų metų lankosi Berlyno universitete 5431 studentas, Bonn — 2260, Breslau — 1770, Erlangen — 977, Freiburg — 1766, Giessen — 916, Goettingen — 1409, Greifswald — 820, Halle — 1713, Heidelberg — 1464, Jena — 772, Kiel — 1040, Karaliauczius — 923, Leipzig — 3517, Marburg — 1231, Muenchen — 4494, Muenster — 791, Rostock — 549, Strassburg — 1118, Tuebingen — 1489, Wuerzburg — 1102. Lietuviai tankiausiai

lankosi Karaliaucziaus universitete, nes tų yra ir stipendijos gimusiems Prusų Lietuvoje. Tokiu budu, Vokietijoje yra 21 universitetas su 35,552 studentais. Daugiausiai isz jų (10, 289) eina ant tiesų mokslo, paskui ant daktarų (7055) ir t.t.; katalikiszkos teologijos eina mokintis 1624 studentai.

Motery Vokietijoje į studentus nedaleidžia, bet joms pavelyja lankyti ant nekurių lekcijų ir į lignonbuczius (klinikas). Tokių moterų, kurios gavo pavelyjiną lankyti lekcijas, buta szią vasarą 726, minėtinai: Berlyne 303, Bonn — 78, Leipzig — 69, Breslau — 42, Heidelberg — 40, Karaliaucziuje 21 ir t.t.

The home gold cure.

An Ingenious Treatment by which Drunkards are Being Cured Daily in Spite of Temselves.

No Noxious Doses. No Weakening of the Nerves. A Pleasant and Positive Cure for the Liquor Habit.

It is now generally known and understood that Drunkenness is a disease and not weakness. A body filled with poison, and nerves completely shattered by periodical or constant use of intoxicating liquors, requires an antidote capable of neutralizing and eradicating this poison, and destroying the craving for intoxicants. Sufferers may now cure themselves at home without publicity or loss of time from business by this wonderful „HOME GOLD CURE“ which has been perfected after many years of close study and treatment of inebriates. The faithful use according to directions of this wonderful discovery is positively guaranteed to cure the most obstinate case, no matter how hard a drinker. Our records show the marvelous transformation of thousands of Drunkards into sober, industrious and upright men.

WIVES CURE YOUR HUSBANDS!! CHILDREN CURE YOUR FATHERS!! This remedy is in no sense a nostrum but is a specific for this disease only, and is so skillfully devised and prepared that it is thoroughly soluble and pleasant to the taste, so that it can be given in a cup of tea or coffee without the knowledge of the person taking it. Thousands of Drunkards have cured themselves with this priceless remedy, and as many more have been cured and made temperate men by having the „CURE“ administered by loving friends and relatives without their knowledge in coffee or tea, and believe today that they discontinued drinking of their own free will. Do NOT WAIT. Do not be deluded by apparent and misleading „improvement“. Drive out the disease at once and for all time. The „HOME GOLD CURE“ is sold at the extremely low price of one dollar, thus placing within reach of everybody a treatment more effectual than others costing \$25 to \$50. Full directions accompany each package. Special advice by skilled physicians when requested without extra charge. One dollar. Address Dept B 234 EDWIN B. GILES & COMPANY, 2330 and 2333 Market Street, Philadelphia.

All correspondence strictly confidential.

Europos plotis ir gyvenimas.

Kas norėtų turėti numany-
mą apie Europos didumą ir
jos gyventojų skaitlių, — te-
gul įsitemyja žemiaus paduo-
tas skaitlines. Sausžemio arba
tvirtžemio visoje Europoje yra
9,730,282 ketvirtainiai kilo-
metrai (kilometras išnesza
beveik tiek kiek rusiszkas ver-
tas: ant tukstancio kilometrų
išseina 937 su virszum verstai,
o ant milijono kilometrų išsei-
na 937,383 verstai); ant viso to
ploto gyvena, pagal paskutinių
metų apskaitymą, 380,901,494
žmonės; tai gi išseina tik po
40 žmonių ant 1 ketvirtainio
kilometro. Paskirsčius pagal
vieszpatystes, gauname tokias
skaitlines: Vokietija — užima
540,667 kilometrų, turi 52,279,
901 gyventojų (suskaityta 1895
m.), po 97 ant ketvirtainio ki-
lometro; Austrija su Vengrija
— 652,518 kil., 43,800,213
žm. (1896 m.), po 70 ant 1
ketvirt. kil., Szveicarija — 40,
820 kil., 3,119,635 žm. (1898
m.), po 76 ant 1 kilom.; Bel-
gija — 29,457 kil., 6,586,593
žm. (1897 m.), po 224 ant 1
kil.; Hollandija arba Nyder-
landai — 33,000 kil., 5,004,
204 žm. (1897 m.), po 152 ant
1 kil.; Britanija (Anglija) ir
Irlandija — 314,339 kil., 40,
336, 769 žm. (1898 m.), po 128
ant 1 kil.; Danija — 39,665
kil., 2,323,000 (1898 m.), po
58 ant 1 kil.; Szvedija — 450,
574 kil., 5,009,632 (1897 m.),
po 11 ant 1 kil.; Norvegija —
325,429 kil., 2,098,400 (1897
m.), po 6 ant 1 kil.; Prancuzi-
ja — 536,408 kil., 38,228,969
žm. (1896 m.), po 71 ant 1 kil.;
Ispanija — 497,224 kil., 17,
733,000 (1897 m.), po 35 ant
1 kil.; Portugalija — 88,954
kil., 4,660,095 žm. (1890 m.),
po 52 ant 1 kil.; Italija arba
Valakai — 286,648 kil., 31,
479,217 žm. (1897 m.), po 111
žm. ant 1 kil.; Graikija —
64,679 kil., 2,433,806 žm.

ZEMIU DULKĖS.

APYSAKA,
lenkiškai parašyta *M. Radzeviciūtės*.
(Tąsa.)

ties pačiu kalnu, turiu per kelias varšnas tvorų,
o tam apitvare smilksta tris javų kapos ir riog-
so bakužis, kuris turbūt dar pirmąjį krakusmetį
atmena. Tai tiek tos ukpalaikės....

Buvo murknus ir paniuręs. Iš jo akių
triško tartum rupestis ir nenoras. Lyg per ne-
valę pasveikino senovės draugą, bet į jį beveik
nežiūrėjo.

— Tai pavargai? — klausinėjo Raulas.

— Kur gi nepavargsi! Kiti pralobo. Tė-
vas numirė, man esant pirmus metus kareivi-
joj. Neva jusiškis Andrius su Mariuka turėjo
prižiurėti lauką. Bet jusų Petras — tai pra-
skydęs kisielius! Ans užarė ežią, kitas atsirėžė
sklyputį, o jam nė kam ko! Manę vargino še-
šerius metus artilerijoje, Kijeve, o Roziukė bu-
vo pristojus už tarnaitę Kaune pas kokį profes-
sorių. Tvoras sukurino, grinėčia sukumpo, gy-
vuliai sunyko. Sugrįžau pereitą rudenį — Dievs
žino kam? Dabar prisieitų septynerius metus
trankytis po sudus, idant suversti kas dingo, o
rasi dar ir nelaimėti! Spiovēs ant visko, kilni-
jaisi grįžti į pulką, išvaryti antrą tarnystę. Za-
dejo tų geresnę algą. Tik toji mergisčia, sugri-
žus iš miesto, užsispyrė: o nevažiuk, o likis, o
kur aš viena dingsiu! Ir likau — nelemtoį va-
landoje!

— Nors vienam čia nepatinka! — perėjo
Raului per mislį.

Kristupas, tartum į stulpą pavirtęs, murk-
sojo, iš paniurų žiurėdams į žemę, o paskui lyg
per nevalę paklausė:

— Tav ar sekėsi?

— Visai gerai. Tę, kas užsimano, atranda
savo dalį.

— Žinoma — buna toki, kuriems sekasi.

— Sekasi kožnam bevienam, kad tik moka
jieskoti ir rupintis. Amerikoje už savo tešly-
čią gautum daugiau žemės, negu jos yra visoį
Kareiviškėje.

— Ar gi? Jug ir čia teip suopia, bet ku-
nigas per pamokslus draudžia, o ir dvaruose
daug priešneka apie vargą užmaršė.

— Na, žinoma: kad visi išeitų, tai kuni-
gui nebutų kam pamokslus sakyti, o dvarai ne-
tektų darbininkų.

— Jug, žinai! — užsimislijęs pratarė Juo-
dis.

— Štai — žiurėk į manę. Ištraukiau ak-
las ir nuogas, o dabar turiu ir protą ir lobį. Tę
kiekvienas gali prasisiekti, kad tik pasitriustų.

— O dabar liksi namie?

— Dieve, sergėk! Parėjau tik atsilankyti.
Tę laukia manęs dideli reikalai, o apsivesiu su
pinigais apsipylusio vaishuno vienturte!

— O savųjų neišsilgai?

— Iš pradžių graužė manę nerimastis, bet
veliaus... kam miela minėti blogą!

— Matai, manę ištaisą laiką slogino nuoba-
da, esant pulke. Nė vietos, nė linksmybės ne-
galejau atrasti! O, tie kvaili dumojimai, kvaili
atminimai!

Mostelėjęs ranka, patursino maišelį ant
pečių ir ištiesė savo sėbrui delną.

— Lik sveikas! Rytoj pasimatysim pas
bažnyčią. Ant ilgai parkakai?

— Ant sąvaitės. Ar yra čia kokia svetai-
nė, kur galima butų pasilinksmit ir pasišue-
kėti?

— Yra. Štai šalia vieškeliio. Uktvėriauja
tę Butkus, senas kareivis, kurs žmonėms rašo
prašymus ir gundo bylinėtis. Vakaraš šoka,
jei yra kam. Aš į šokį nelinkęs, bet pasiutu-
rioti — mielai!

— Tai ik pasimačius.

— Sudiev!

Atsiskyrė. Dailydė nudulino sunkiais
žingsniais ir palengva į savo bakužį, o Raulas,
išlėto švilpudamas, družino link bažnyčios ir
kapinių. Praėjęs kraštutines kaimo sodybas,
jis siauru keleliu ėmė lipti prieš kalną. Anais
metais, užstojus žiemai, kas diena bėgiodavo
tuo keleliu paryčiais pas kunigą į mokslą, ir
tada buvo įsitemyjės kiekvieną akmenaitį ir
duobutę. Todėl nusistebėjo, išvydęs šalia ke-
lelio vienytią grinėiutę, kurios nuo tada ne-
atsiminė. Riogsojo keturiomis savo sienomis
vidur dykžemių, neaptverta ir medeliais neap-
sodyta, stugsojo, tartum našlaitė, tarp kaimo ir
klebonijos.

Vyduryj mirgėjo dar šviesa, o ant suolelio
galima buvo įžiurėti sėdinčio žmogaus abrisą.
Jis jau iš tolo buvo pamatęs nakties svečią ir
atydziai tėmyjos į atėjuną. Jo veidą, išblyškusį
ir kentėjimo pilną, buvo apsuko apgulę ilgi ir
gelsvi, tartum lino, plaukai. Jis buvo lyg už-
sirupinęs, lyg nerimavo, kartas nuo karto mė-
tydams žvilgį į besitartinantį nepažįstamulį.

— Tegul bus pagarbintas! — atsiliepė ant
galo iš lėto.

— Ant amžių! — atitarė Raulas, zingte-
rėjęs priešakin, dar dvejojams ir neišitikėjęs,
bet su širdžia, pilna daugiaus prajautimo, negu
atminties.

— Ko jieskote? — paklausė bakužininkas.

— Rupinas! — prašnabzdėjo nedrąsiai
Raulas.

— Tas pats! Ar jus iš Loveliškių at-
siunte?

Raulas nieko neatsakė. Priėjo arčiau ir tik tada patėmyjo, jog tas, kurs prieš jį sėdėjo, turėjo įšokusią krutinę, kuprą, susuktas ir nevaldomas kojas, o šalia tysojo raišio kriukiai.

— Rupinai! Kas tav pasidarė? — sušuko pabugusiu balsu.

— Tai tu, Raulai! Esu girdėjęs nuo Šliugurio tavę sugrįžus. Buk sveiks, iš naujo žengęs ant senosios žemės!

Ištiesė jam dešinę, nusišypsojęs su skausmu.

— Nepažinau tavęs ir dėlto klausiau, ar ne iš Loveliškių. Lukuriavau iš tų žinios nuo prabaščiaus. Na, esi persimainęs nepažintinai! Teip gražiai išrodai!

— O kas su tavim, Rupinai, atsitiko?

— Manę ištiko nelaimė. Vilniuje mokinausi pas meisterį skaptavimo ir raizymo ant akmens. Sugrįžau štai koks... Esu buvęs vyras kaip aržuolas, o prieš praeitą pavasarį parbogino manę namon stačiai iš ligonbučio. Tėvas — vargamistra buvo jau į tą tarpą numiręs, bet gyvas dar buvo senis kunigas, — tas manę priėmė su gailėsčio ašaromis. Man jau ir ašarų pritruko ir nieks nepažino manęs. Ir nerdyvo!

— Kaip gi tai atsitiko?

— Toks prilietimas. Meisterio vežimas prislėgė. Sutrynė kojas, šonkaulius ir strėnkaulį. Pats neatsimenu, kas toliau dėjosi, ir pats nesuprantu, kaip dar gyvas išlikau!

— Kaip gi tu gyvastį išlaikai, tu vardie-nėli?... klausė Raulas, perimtas didžiu gailėsčiu.

— Dievas laiko savo globoj ir geri žmonės! Tėvas paliko, mirdams, keletą skatikų. Tai ant griučiūtės ir išteko. Rankos išliko sveikos — tad griebiausi drožinėti šventųjų stovy-lus, pjaustinėti maziulus kryžiuokus ir teplioti. Dabar toli apsukuo pažįsta „Šventameistrių“ iš Kareiviškės ir iš atscijų šalių renkasi pas manę žmonės, reikalaudami kas kokios dovanos į ko plyčaitę, kas medinio antkapio, o kas kryželių. Dievas, suteikęs darbą, suramino ir dušią. Iš pradžių buvo niekai. Dušia buvo ligota, tai nė darbas netauravo, o sveiką žmogų pamačius, manę tartum kirminas granždavo. Bet išvargau vieną pavasarį ir antrą, sveikatą man sugrąžino gimtinis vėjelis ir saulutė, o dar kunigas užsi-spyręs gydė dušią, ik žaidos užgijo ir ji nuri-mo. Prieš mirsiant, užrašė man „Šventųjų gy-venimus“ ir knygą apie skaptorystę, — tas senis klebonas, kurį pažinai. Toks esu likęs, tėvų našlaitis, garbės svajojimų našlaitis, žmo-nišku treškulių našlaitis, geros dalies našlaitis ir to senio kunigo našlaitis. Vienog, esu dabar dušioje sveikas. Kad tik savo žemelei ką gero atlikti ir kaulus jai atiduoti ir kad tik saviš-

kiams, kuo gyvas, tarnauti. Ir raišis ir svei-kasis pataikys tai padaayti! Šiandien mano du šioj viena tik ramybė!

— Ar nieks iš savųjų tav nebeliko?

— Niekas. Jug ir tu, bro-lau, senasis drau-gai, nedasiskaitei visų. Kaip gi tav klojosi svetur? Belgia, esąs tu ponas ir turtinčius. Garbadie!

— Atiduosiu tėvui, ką turiu sukrapštęs dešimtį tukstančių. Po septynių dienų išva-žiuosiu.

— Vėl važiuosi? Neliksi tarp savųjų?

Raulas keistai švyptelėjo.

— Aš? Čia? O ką aš čia veikčiau? Stočiau prie žagrės arba dalgio? Ir be manęs jų pilna grinčia. Kad ir tu kas-žin-ką nušneki!

— Nenorėjau tavęs užgauti. Raulai! te-duoda tav Dievas laimę ir gerą dalį!

— Jau aš tą dalį turiu sugaudęs. Vienog, tegul kas kitas tiek privargtų, kiek ašz privar-gęs!

Išskėtė savo standžias, pajuodusias rankas ir parodė jas skaptoriui.

— Tokios rankos ir mano brolių, bet jie vos juoda duoną išsprakaitauja, o senatvėj šešias grabui lentas! Aš gi — ponas. Tačiau, šitą ploną drabužį ir auksinį laikrodėlį ir tuos tukstančius ir dailią sužiedotinę, kuri laukia manę Štetine, — aš apėmiau šitom štai rankom, o ne švelniais žodžiais ir ne galvą prieš kitus lenk-damas. Veržiausi prieš jų keliaklų ščiais, su sunkiai apkrautu sprandu, neretai daužytas ir stumdytas į visas puses, kur tik budavo sun-kesnis ir reikalingesnis darbas. Dėlto tai man brangu yra tas viskas, ką esu laimėjęs. Kaip-gi aš galėčiau dabar mesti tą sunkiai iškovotą savo gerovę ir augstą vietą? Ar ne tiesa, Ru-pin?

Lucis nuleido galvą.

— Duok, Dieve, tav gerą norą, Raulai! — pratarė, kaip ir pirmiaus, o daugiau jau apie nieką neklausinėjo.

Apimtas dumomis, žvelgėsi į švelnią mė-nulio šviesą.

— Didelis man džiaugsmas tav sugrįžus sveikam ir laimingam! — atsiliepė Rupinas iš naujo. — Žemė, kaip motina, patogiausius sa-vo vaikus leidžia į svietą. Vienog, jie sugrįžta, nes ji turi savo balsą, kuris krašte svieto pasie-kia savo sunų ir šaukia jį į savo prieglobstį. Kas negirdi to balso — nevertas, kad jį Dievas atmintų!

Rodėsi, kad galop kalbėjo ne į Raulą, bet viens sav; jog garsiai išreiškia tas mintis, ku-rios slankiodavo galvoje ilgomis vienystės va-landomis. Paskui dirgtelėjo visu kunu, perkėle

(Toliaus bus.)

(1896 m.), po 37 ant 1 kil.; Turkija — 167,312 kil., 5,891, 700 žm. po 35 ant 1 kil.; Bul-garija — 96,660 kil., 3,310,713 žm. (1893 m.), po 34 ant 1 kil.; Serbija — 48,303 kil., 2,384, 205 žm. (1898 m.), po 49 ant kil.; Rumunija — 131,020 kil., 5,406,249 žm. (1894 m.), po 41 ant 1 kil.; Czernogorija — 9, 080 kil., 227,841 žm. (1896 m.), po 25 ant 1 kil.; Rusija — 4, 924,567 kil., 103,671,628 žm. (1897 m.), po 21 ant 1 kil.; Finlandija arba Suomija — 373,612 kil., 2,555,462 žm. (1896 m.), po 7 ant 1 kilomet-ro.

Mūsų Lietuva, skaitant Vil-niaus, Kauno ir Suvalkų gu-bernijas, turi ploczio 82,965 ketvirtainius verstus arba skai-tant kilometrais — 89,607 ki-lometrus. Gyventojų trijose lietuviskose gubernijose, pa-gal 1897 metų suskaitymą, — 3,746,301 žmonių; tai gi iz-pultų ant vieno ketvirtainio kilometro po 42 gyventojų, ar-ba po 45 ant keturkampio ver-sto.

Skaitytojas patėmys, kad Lietuva, priskaitant prie jos tik tris virsz-minėtas guberni-jas, yr didesnė ir plotu ir gy-ventojų skaitlium, už Szeveica-riją, Daniją, Norvėgiją, Grai-kiją Serbiją, Bulgariją ir kitas mažesnes vieszpatystes. Lie-tuva plotu didesnė už Portu-galijos karalystę, o gyventojų skaitlium be mažo lygi Portu-galijai.

Ant pardavimo

Pigiai parsiduoda Hotelis ir Saliunas ant kampo E. Main ir Chesnut str. netoli brakerio No. 11. Plymouth, Pa.

Saliunas yra su visu papuo-szimu, prietaisoms ir su puikiu baru už \$300.00.

Parsiduoda lotai ant pigių izlygų, South Wilkes-Barre, prekė nuo 200 iki 800 mokant po \$500 ant mėn., dasizinkit pas J. J. Pauksztį.

Isz visur.

Ispanijoje tokis subruzdymas priesz dvasiszkią, jog net valdzia pritaria visuomenei: ministrų prezidentas Sagasta žada iszleisti įstatymą, kuris suvaldytų kunigiją, ypacz kliosztorius ir zokonus.

New Yorko miestas iszleidžia ant apszvietimo dalykų 19 milijonų dolerių kasmet, kada Rusija iszleidžia tik 16 ir pusę milijono per vienerius metus!

Medvilnių (bovelnos) dirbtuvėse Anglijoj dirba 232,821 moterų, o vyrų tik 147,245.

Visam sviete yra 197 milijonai žmonių, iszpažįstanczių muamedoniszka tikėjimą: Turkijoj 18 mil., Mažoj Azijoj ir Indijoj 99 mil., Kynuose 20 mil., Afrikoj 36 mil. ir kitose szalyse 23 mil. Iszeina, kad septintadalis visų žmonių yra muslemitai.

Jezuvitai Prancuzijoje nenor pasiduoti naujiems apie juos įstatymams ir ketina kraustyti į kitas szalis.

Apgarsintos tapo žinios, surinktos Prancuzijoj per paskutinį liaudies suraszą. Isz viso Prancuzijoj 38,641,333 žmonės; per penkerius pastaruosius metus priaugo 412,364 gyventojai, pervis tik miestuose; departamentuose (gubernijose) įgyvenimas mažinasi, nes tik 29 sziek tiek priaugo žmonių skaitlius, o 59 — pasimažino.

Bremeno laivų kompanija turėjo progą pagarbavoti vieną isz savo kapitonų Steencken'ą, padariusį szimtą kelionių tų ir atgal isz Bremeno į Ameriką ant vieno isz didziųjų garlaivių „H. H. Meier“, kuriuo ne vienas lietuvių szimtas atplaukė į szią liuosybės szalį. Tai-gi, kapitonas Steencken 200 sykių perplaukė Atlanto okeaną, ir tam atminimui kom-

panija isztaisė 13 Ruggpjuczio puikų balių.

Sziądien nėra tokios tautos, kuri neturėtų savo kalboje nors dalies rasztų, iszėjusių isz po Levo Tolstoj'aus plunksnos; to didzio raszytojo ir philosopho vardas paplytęs visuose svieto kampuose. Net kiniečiai iszvertė jo rasztus isz rusiszkos į savo kalbą. Vokietijoj yra 218 vertimų Tolstoj'aus rasztų, Prancuzijoj 159, Anglijoj 175. Paskutiniuose keliuose numeres talpinome L. Tolstoj'aus rasztelį „Szaknis pikto“.

Socialistu seimas.

Nedėlioje 18 Rugsėjo, Wilkes-Barre, Pa. buvo metinis seimas socialistų Luzernės pavieto. Mierio nutarta laikytis tokio, koks buvo priimtas Philadelphiaj 1900 metuose. Sekretorium yra J. G. Roth, 40 West Market str. Wilkes-Barre, Pa., prie kurio reikia kreiptis su visokiais reikalais. Ant ateinanczių pavieto rinkimų pastatė szituos kandidatus: Szerifu — Nym Leward isz Luzerne,

Kontroleriu — J. G. Roth isz Wilkes-Barre,

Rekorderiu — J. F. McEnaney, 97 Grove str., Wilkes-Barre,

Coroneriu — Joseph Schneider, 24 John str. Wilkes-Barre, Pa.

Susirinkimai yra laikomikas nedėdienis po pietų po N. 487 South Grant str. Wilkes-Barre, ant kurių yra užkviečiami visi darbininkai.

Subatoje, 31 Ruggpjuczio, vakare, bus prakalbos Landmesser's svetainėje apie socializma ir darbininkų klausymą ir dėlko mes esame socialistais. Visi darbininkai yra užkviečiami ant prakalbų susirinkti. (Prakalbos bus angliszkoj kalboje).

Atsakymai.

Sekupnsakai. Meldziame, dėl svarbaus dalyko, atsiliepti ir, jei galima, nurodyti, kokių keliu reiktų susiraszyti.

Susirinkimas.

Newark, N. J., bus nepaprastas susirinkimas T. M. D. kuopos reikale loszimo teatro ant tautiszkos naudos, po No. 31 Broome Str. 2-ą valandą po pietų, nedėlioj Ruggpjuczio 25 d. Užkviečiara kuonoapsziausiai susirinkti, ypacz norinczius prisiraszyti.

Komitetas.

Didelis apvaikszeiojimas

bus panedėlyje, 2 d. Rugsėjo, 1901, ir prasidės nuo salės 93 Grand str., BROOKLYN, N. Y., 1 val. po pietų; iszeis 600 kriauczių unijonistų ir meringinos unijonistės skaitliuje 150. Sugrįžus nuo apvaikszeiojimo, bus prakalbos, o paskui balius ir szokiai. Muzika bus pirmos klisos, grajys 12 vyrų ant lietuviszkų trimitų arba triubų.

Įženga neunijonistams 25 ct. Meilingai užpraszone visus lietuvius ir lietuvautes atsilankyti.

Unijos Komitetas.

Pajieszkojimas.

Asz Vincas Cibulskas, pajieszka savo brolio Juozo Cibulsko, kuris seniaus buvo Shenandoah Pa. o dabar gyvenąs Anglijoj. Jis pats ar kiti teiks duoti man žinią ant szito adreso:

Vincent Cibulskas,
501 Dickson str.
Homestead, Pa.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikas. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.
Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.
Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzurą, 1 usl. 81, prekė 20c

A worthy successor.
„Something New Under The Sun.“

All Doctors have tried to cure CATARRH by the use of powders, acid gases, inhalers and drugs in past form. Their powders dry up the mucous membranes causing them to crack open and bleed. The powerful acids used in the inhalers have entirely eaten away the same membranes that their makers have aimed to cure, while pastes and ointments cannot reach the disease. An old and experienced practitioner who has for many years made a close study and specialty of the treatment of CATARRH, has at last perfected a Treatment which when faithfully used, not only relieves at once, but permanently cures CATARRH, by removing the cause, stopping the discharges, and curing all inflammation. It is the only remedy known to science that actually reaches the afflicted parts. This wonderful remedy is known as „SNUFFLES the GUARANTEED CATARRH CURE“ and is sold at the extremely low price of one dollar, each package containing internal and external medicine sufficient for a full month's treatment and everything necessary to its perfect use.

„SNUFFLES“ is the only perfect CATARRH CURE ever made and is now recognized as the only safe and positive cure for that annoying and disgusting disease. It cures all inflammation quickly and permanently and is also wonderfully quick to relieve RAY FEVER or COLD IN THE HEAD. CATARRH when neglected often leads to CONSUMPTION—„SNUFFLES“ will save you if you use it at once. It is no ordinary remedy, but a complete treatment which is positively guaranteed to cure CATARRH in any form or stage if used according to the directions which accompany each package. Don't delay but send for it at once, and write full particulars as to your condition, and you will receive special advice from the discoverer of this wonderful remedy regarding your case Without cost to you beyond the regular price of „SNUFFLES“ the „GUARANTEED CATARRH CURE.“ Sent prepaid to any address in the United States or Canada on receipt of one dollar. Address Dept B 234 EDWIN B. GILES & COMPANY, 2337 and 2332 Market Street, Philadelphia.

Atsiszaukimas!

Man važinėjant po Vakarus ir po Naują Angliją teko sueiti daugelį Lietuvių, protaujanczių, kurie nori įgyti didesnę įzvelgimą į klausymus philozophijos ir mokslų (duszia, Dievą, gamtos įstatymus, evoliuciją, ir tt.). Kadangi tie klausymai aiszkiai yra iszguldyti L. Buchnerio veikale „Pajiegė ir Medega“ (Kraft und Stoff), ir kadangi sziądien toks veikalas reikalingas visiems laisvamaniams idant turėtų atramą priesz kunigijos melus apie religiją, asz pasisznekėjęs su keliais tautieciais, rįžausi apgarsinti prenumeratą ant virsz minėtos knygos. Prenumerata lietuviszkos knygos, kas dabar nori prigelbėti aną atspaudinti, kasztuos \$1,50; po atspaudinimo kasztuos \$2,00. Todėl tuos, kurie nori tą knygą turėti lietuviszkoje kalboje, kvieciu prišyti prenumeratą, ir kaip taps atspaudinta, užsimokejusiejie gaus atlyginimą knygos tiek egzempliorių, už kiek bus isz anksto užmokėję ir jų vardai ir pravardės taps ant galo knygos pagarsinti. Kasztai spaudos yra dideli, todėl praszau Tautiecių umai su prenumerata isleidime knygos man pagelbingais buti.

J. Szliupas, M. D.
421 Penn Ave., Scranton, Pa.

apsidumė akys ir vieni antrų nepažindami, tuo palaikė už socialistus ir pradėjo musztis. Svetainės savininkas vos nuramdė prisiplempusius.

Už visą žmonių nepaklusnumą kn. Szlamas kaltina knygas ir laikraščius, kurių paskutiniame laike labai daug tarp lietuvių pasiplatino. Žin-geidauja žmonės; jeigu kunigėlis gina, tai-gi pažiūrėsim už ką? Ir persitikrinu tuojau, kad kn. neteisingai užpuola.

Geras kunigas tai suszauktų visus Londono lietuvius, kaip visza visztelius. *Palinis.*

Politiszkos žinios.

Amerika.

Nuo Pilipinų nieko naujo sziomis dienomis neparėjo. Civilizskas gubernatorius Taft atlanke sziaurinę salos Luzon dalį, idant įvesti tų civilizską surėdymą. Sugrįžęs jis pranesza, szalis tų nurimus ir viskas pareina į davadą. Taft ant tiek yra įsitikėjęs tos szalies gyventojams, jog pripažįsta, kad reiktų vietinius gubernatorius skirti iš tų paczių krasztiecių.

Reikia pripažinti valdžiai tą teisybę, kad ji nemažai rupinasi apie apszvietimo dalykus. Daug mokintojų, per vis moterų, parkviesta į liaudies mokslincyzias, o paskutinį kartą garlaivis „Thomas“ atvežė 21 Ruggpjuccio į Manilą dar 500 mokintojų.

Rymo valdžia labai tēmijasi į atsitikimus ant Pilipinų. Su zokonais ir kliosztoriais jai nepasisekė, tai ji užmanė padidinti skaitlių ir galybę svietizskųjų kunigų. Popiezius paskiria į Pilipinus 9 naujus vyskupas, teip jog ant to salyno bus iš viso viens arkivyskupas ir 12 vyskupų. Idant prisigerinti Amerikai, Rymo valdžia atiduoda 9 vietas vyskupams — amerikieciams.

Rytinė Azija.

Sutarimo protokolai Kinuo-

se jau surengti ir reikia tik, kad ant jų pasiraszytų visi pasiuntiniai ir Kinų valdžios kamisoriai. Bet paskutinėje valandoje, vyriausias kiniecių didžiunas Li-Hung-Chang nenori dėti savo paraszo tame, idant būtų sugriautos kinizskos tvirtumos; jis sako, asz pats esu jas pastatęs, tai negaliu pritarti jų sugriovimui. Tokiu būdu, nieko tvirtu dalyke užbaigimo tarybų dar nėra. Kiti kiniecių kamisoriai užklausė ciesoriaus, ar lieps raszytis ant tų protokolų, bet ciesorius nė jokio atsakymo neduoda.

Kaip barbarizskai elgiasi „civilizuoti“ europiečiai Kinuose, galima matyt iš tokio atsitikimo: vokiečiai apėmė Tientsino universitetą, kuriam mokina profesoriai — amerikiečiai, ir jame apsigyveno. Pasiliovus ermyderiams, universiteto valdžia nori jį isznaujo atverti, bet vokiečiai nė nemislija sugrąžinti universiteto rumų, nes jie turi tų geras kazarmes. Jie nenori nė samdos mokėti, už kurią galima būtų kitur pasirinkti vietą universitetui. Amerikos pasiuntinis Conger net skundžiasi į Washingtoną ant to barbarizsko vokiecių pasielgimo.

Pietinė Afrika.

Ant burų krito naujas smugis iš gen. Kitchenerio rankų. Anglų vadovas išleido proklamaciją, kurioje sako, kad nuo szio laiko kiekvieną burą, su gautą su ginklu rankose, anglai suszaudysią, ne kaip kareivį, bet kaip maisztininką arba galvažudį. Tai yra ne svietizskas patrēmimas teisybės, negirdėtas tarp civilizuotų tautų. Viencg, tas grasinimas nenugąsdino burų ir jie po senovės remiasi priešz barbarizską anglų galybę. Burų gen. Delarey, kaipo atsakymą tai anglizskai proklamacijai, išleido atsiliepiamą į savo tautą, kur, persergėdams burus apie tų anglų gąsdinimą, ragina vi-

sus savo tautiecius dar tvirtizciaus laikytis kovoje su nevionais — anglais.

Jau seniai buvo iš daugelio pusių kalbinę prezidentą Kruegerį, kad jis daleistų pakelti priešz anglus teip vadinamą piratų arba kaperių karę ant marių. Tokia piratų karė duotų tiesą kiekvienam laivui užpulti ant anglizskų laivų, ar tai karizskų ar kupeczizskų, apiplėszti juos, sudeginti arba sav palikti. Žinoma, tokia karė nepritinka civilizuočiai tautai, delto Kruegeris iksziol nenorėjo duoti tokio pavelijimo. Bet jeigu dabar anglai tikrai pradės pildyti Kitchenerio paliepiamą, tai yra szaudys sugautus burus, tai dėdė Paulius ketina apszaukti Anglijai piratų arba kaperių karę. Daugybė kapitonų yvairių tautų ir szalių tik laukia tos valandos, kada bus pavelyta naikinti anglizską laivynę. Daugumas jau buvo susitarę patys nuo savęs pradėti tą karę, be Kruegerio pritarimo. Angliją tokia karė gyvą nustumtų į prapultį.

Paryžiaus laikrasztis „Independence Belge“ pranesza, buccaras, lankydamasis Prancuzijoje, priims pas savę Kruegerį, o paskui, drauge su Prancuzijos prezidentu ir Vokietijos kaizeriu, pareikalaus nuo Anglijos užbaigimo karės.

Lordas Kitcheneris pranesza, jog per sąvaitę nuo 11 iki 18 Ruggpiuczio burai turėję tokią pragaisztį: 64 užmusztį, 20 sužeisti, 248 suimti ir 95 pasidavė.

Susirėmimai tarp prieszgy-niaujanecių pusių vis atsitaiko, bet nedideli ir jie svarbos dalykų stovyje neturi. Gana to, kad burai atsidėję paguldyti ik vienam savo galvas, o atlaikyti nuo anglų savo žemę.

Dalis darbu.

Watertown, N. Y. Tarp straikuojanecių maszinų gamintojų, kurių 300 straikuoja

jau nuo 21 Geguzio, kilo nesutikimas. Į vieną fabriką sugrįžo dirbti 30 darbininkų ant senųjų izslygų; kompanija tik tiek jiems pavelijo — prisiraszyt į uniją.

Cincinnati, Ohio. Sustraikuovo 150 darbininkų — unijonistų vežimų fabrikuose; kompanija grąsina, kad nuo 3 Rugsėjo prileisiant darbininkų neunijonistų, o sziaus pavarysiant ant visada. Iš tos priezasties, ketina užstraikuoti visos darbininkų unijos, kurios šanarių yra 4000.

Chicago, Ill. Susiorganizavo czia pirmoji „Retail Clerks“ unija iš vienų moterų; susivienijimo užduotis bus — iszkovoti savo šanarėms trumpesnę darbo dieną, szventdienio atsilį ir kitus pagerinimus jų buvyje. Užmanyta sutverti visose miesto dalyse moterizskas clerķų unijas, „Sales Ladies“ ir t.t.

Troy, N. Y. Iš kriauocių pagelbininkų straiko czia iszėj kraujo praliejimas: dviem skebsam einant nuo darbo, straikieriai ėmė juos stumdyt, o anie pradėjo szaudyt iš revolverių; viens straikuotojas tapo sunkiai sužeistas į galvą.

Tampa, Fla. Cigarų fabrikantai elgiasi czia visai paszėlusiai; jau buvome rasze, kaip jie kas — zin kur nubugdino 13 darbininkų vadovų, o dabar vėl jie prisakė 17 pravadyrių iszsineszint iš miesto; 14 iš jų, iszsigandę, tuoj iszbėgo stacziai ant Kubos. Darbininkų susivienijimas dabar griuva, nes prigulinczių į „Resistencia Union“ nepriima į darbą; jau 400 pametę uniją, grįžo į darbą. Dalis, vienog, darbininkų smarkauja ir grąsina uždegsią fabrikus.

Wheeling, W. Va. Milijonieris Pollock, fabrikantas plonų cigarų, nusiuntė prezidentui darbininkų unijos Schafferui diktą pinigų sumą ant straiko reikalų. Kas tai?

Pittsburg, Pa. Didysis plieno dirbtuvių darbininkų straiškas laikosi tvirtai ir nuolat didinasi; prisidėjo ir tie darbininkai, kurie iš pradžių nebuvo palinkę straiškuoti. Taip prisidėjo pirma abejutiniai Joliet, Bay View ir kiti darbininkai; South Chicago žada taipgi prisidėti. Straiškuotojų skaitlius pereina jau 70,000. Trustas turi pragaiszties po \$320,000 ant dienos; produkcija sumažėjo ant 4 mil. dolerių. Tokiu būdu, per mėnesį trustas turės pragaiszties 8 mil. dol., o per metus turėtų 100 mil. pragaiszties. Vienog, Morgan's ir kiti milijonieriai puciasi, tikėdami atlaikyti tą straišką ir pergalėti darbininkus. Lietuviai turi daboti viens kitą, kad nė lietuviszka koja nepastovėtų tą, kur apszauktas straiškas. Tik vienybe ir sutarimu galima laimėti.

Hazleton, Pa. Pagal urėdiszką praneszimą, skaitlius sanarių „United Mine Workers Association“ visoj kietųjų anglių apygardėje išszesza 134,000, pagal distriktus: No. 1 (Scranton) — 63,000, No. 7 (Hazleton) — 16,000, No. 9 (Shamokin) — 55,000. Vienam paskutiniam mėn. įstojo 4000 darbininkų.

Oxford, Mich. Czia pastatys naujas stiklo dirbtuves, kur ras darbą į 1000 darbininkų.

Birmingham, Ala. Czia pastatė naujus cukraus fabrikus, kur bus vieta 300 darbininkų.

Manessen, Pa. Tin Plate dirbtuves žada padidinti, taip jog bus darbo 1500 darbininkų.

Sandusky, Ohio. Stato dirbtuves, kur bus vietos 500 darbininkų.

Isz Amerikos.

Bega... į Rusiją.
Czia Amerikoje, vienoje isz valstijų, yra slovakų kolonija,

jau seniai uždėta ir gražiai įsigyvenusi. Paskutiniuos metuos pradėjo juos persekioti kaimynai—vokiecziai ir anglai, taip jog slovakai stacziai priversti pamesti tas vietas. Rinkosi, rinkosi slovakai kitą vietą ir iszsirinko... Rusiją! Jie nusiuntė isz savo vyrų Tamoszių Matniaką į Varszavą, kad iszpraszyti nuo valdzios daleidimą — pirkti kokį didelį dvarą ir tą apsigyventi. Visa kolonija turi surinkus į \$200,000.

Niagarą pakinkys.
Didelį Niagaros vandens kritimą nori isznaudoti iszgamimui didelės judinancijos spēkos. Elektrizskas įtaisymas turės 11 dalių, isz kurių kiekviena užvauduos 5500 arklio spēkų tai yra tų įtaisymų pajėgos bus tiek, kiek jų turi 60,500 arklių.

Amerikos pasaka.
Moterizskė nužudė 8 savo vyrus, kad gauti įpirkimo pinigų. Galėtų pasirodyt, jog tai pasaka isz „Tukstantis ir vienos nakties“. Bet tai yra pasaka isz gyvenimo ir tai tokia, kokios atsitinka tik czia Amerikoje. Pradžia pasakos — Galicijoj. Jauna, juodbruvė siuvėja Malvina, gyvendama Lvove, apsuko galvą tulam banko urėdninkui V.; suėmęs svetimus pinigus, pametęs jauną paciją su kudikiu, V. iszdumė su Malvina į Ameriką. Iki tėsėjo atsiveztų pinigų, porutė dailiai linksminosi po Amerikos miestus. Matydama, kad pinigai baigiasi, Malvina įpirkto vyrą į apsergėjimo draugystę ir parinkus laiką, nunuodijo jį; gavus \$10,000, ji neilgrukus iszėjo mieste Albany, Ga., už turtingo Thomas'o; įpirkus tą ant \$25,000, nunuodijo ir atsiėmė pinigus. Tokiu būdu, ji nužudė paeiliui dar 6 savo vyrus: Reiterį, Smalauską, Bismakerį, Holloway'į, Krues'ą ir Dowell'į. Ji perleido per savo rankas 4 mil. dol.

Neseniai susekė Malvinos piktadėjystes ir ji baisiu budu užbaigė savo gyvastį. Kada ją norėjo policija vežti į New Orleanso sudą, žmonių minia užklupo policiją, paveržė tą moterizskę ir sudraskė ją į kasnelius.

Ilgaamžis.

Pana, Ill., szventė sziomis dienoms 101 metus nuo gimimo valstietis Fr. Bunion.

Kunigas isztvirkina vaikus.

Chicagoje garsingas pastorius Parkhurst mokina vaikus ant sniupukų. Jis įkalba vaikams, kad jie vaiksčziotų į saliuonus, praszydami alaus, o jei kuris saliuoninkas duoda, apie tą praneszama policijai. Tokį „dvasiszką tėvą“ reikėtų į pataisos namus uždaryti, o ne pavesti jam mokinimą vaikų. **Dviszirdis žmogus.**

Chicagoj gyvena Karl Wambold, vokiecis, kuris turi dviszirdis; daktarai tyrinėja tą atsitikimą su pagelba Roentgeno spindulių.

Teisingas

reikalvimas.

Ties Green Bay, Wis., yra indiečių rezervacijos; dabar tie raudonuodžiai reikalauja, kad jiems pripazintų balsavimo tiesą, o jei reikia mokėti valdziai mokesčius, tai jie mokėsia. Teisingai.

Vieszi knygynai.

Palinkimas į skaitymą Amerikoje auga stambiais žingsniais. Dar neperseniai pradėta steigti vieszus knygynus, o jau sziądien jų yra su virszum 10,000, o tai 5,383 toki, kur ne mažiaus tukstancio knygų, 3,878 toki, kur ne mažiaus trijų szimtų knygų ir keli tukstancziai tokių, kur mažiaus trijų szimtų knygų. Didesniuose knygynuose, kur ne mažiaus trijų szimtų knygų, surinkta isz viso 46,610,509 tomų.

Mergina — milžinas.

Bloom City, Wis., gyvena pana Laura Allbaugh, 16 me

tų mergina, kuri visus stebėdina savo ugiu, apkunumu ir pajiegoms. Szeip ji gražiai jaugus ir visos jos kuno dalys iszsiplėtojusios prigulincziai. Sveria ta mergina 349 svarus. Visoki biznieriai nori privilioti ją, kad vaziuotų į svieta rodyti savę, bet ji tai atmetė ir nori užsiimti darbu.

Vis tiek.

Valdzia panaikina tukstantdolerinius pinigus. Mums, mės, las skaitytojau, turbut vis lygu, ar jie yra, ar nėra jų. Ar ne taip?

Telegrafas be vielų.

Po ilgų bandymų, valdzia, ant galo, įtaisė telegrafą be vielų ant salos Roanoke. Telegrafas dirba prigulincziai ir gali siųsti zinas per 800 angliszkų mylių. Greit, rasi, galėsime kalbėtis tokiu budu ir su Europa.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Toluca, Ill. Vietinė Susiv. L. A. kuopa, N. 69, ant ypatingo susirinkimo 18 Rugpiucio vieno balsu nutarė laikyti seniu Susiv. L. A., pripazįstant p. M. Totorių tikruoju virszininku ir tt. Atvirai protestuojame prieszai naujajį Rymo—katalikiszką Susivienijimą, kuris mus nuskriaudė, pasisavindamas turta ir paverdzdamas muų Susiv. L. A. organą „Tėvyre“ į niekiausį laikrasztपालािकी. Kitados Milukas pasakojo, kad korespondentai ir redaktoriai, nė nematę gimnazijos, raszo korespondencijas ir esti redaktoriais. Bet dabar redaktoriaujant Milukui su Kaupu ir propesoriais, „Tėvyne“ nupuolė visai žemai — žemiaus „Saulės“. Milukas & Co. giriasi esą mokinti ir geri katalikai, bet jokio jų moksliszkumo nematyt rėdom m laikrasztyje, o jų katalikystė remiasi ant artymo skriaudos. Nieko ne-

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame isdirba skaniausią, geriausią ir sveikiausią ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J. PETER BREIDT

Locninikas.

Temykite motinos.

Po 25 metų tyrinėjimo ir praktikojo špitolose ir šeimynose. Asz persiliudijau kokiū būdu gelbėti publiką. Asz turėjau tukstancius persiliudijimų, kaip bandavonė mano naujo būdo gydymo kroniszkų ligų, ir specialiszkai moterių ir vaikų. Nėra sziotoje szalije ir svetimose szaliese, kurs virszytų mano būdą gydymo. Galite apsznekėti savo locnoje kalboje arba aprasztyti norus ar reikalavimus. Pribuk asabiszkai jei nemoki raszyti savo kalboje, jei galima akzaminas dovanai. Įdėk už 2c. markę dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.

P. O. Box 492

Office 246 Indiana Ave.

HIMMOND, IND.

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasižinti ir szalto alucezio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarelių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

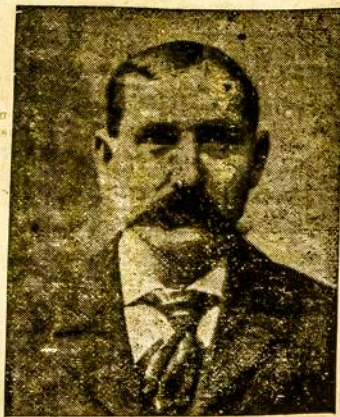
Severa's Bitters Skilvinis

Preke 50 c. ir \$1.00

yra pamatu sveikatos viso kuno, palengvina pėrėjimui maisto į kraują, turi gerą skonį, sudrutina viso kuno ir proto spēkas. Neduoda užsikrėsti ligos perams, silpniems sugražiina stiprybę ir naują gyvastuteikia visam organizmui.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA. Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str Plymouth, Pa.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vėrėtę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

- Skausma Galvos,
- Skausma strėnu,
- Skausmą kaulų,
- Skausmą sprando,
- Ir Traukulio

Tai nueikie in sztorą, pas savo tautietį ir pareikla lauk ŽMIJECZNIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

GerkeGIUTERRO No 1. prigelbės kožname karte. Dnuodu paranką iszgydymo drugio, priepuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tal praszykle toselos ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tal sudirbta isz visokių angalių ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip tal sako syk po 27) ant svioto geresnės Trajanos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl kožno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekorium tarp mūsų tautos ezional Amerikoje. Taipogi yra dėl kožno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarių, neziene pagalboj eueirguetos žmonijos. Dėlto gi jeigu kada jus Dievas telktus dislpetėt kokia liga, tai tuoj: aue nusiduokite ant rodos pas jį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

HOTELIS W. SUGKAUS

Galima gaut pas jį visokios arielkos, vyno, skanaus alucezio, kvepenzių cigarų.

Teipogi užlaiko dėl pakelevingų ir szieip žmonių nakvynę ir valgius inlaiką, teipogi užkandį kožname laike.

Fanai dėl atvėsimo laike vasaros karszczio. Intaisymai ko puikiausi.

Nepamirszkite atsilankyti o busite užganėdinti visame.

Vincas Suckus
98 Northampton Street
WILKES-BARRE, PA.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the Scientific American. A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. MUNN & Co. 361 Broadway, New York. Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

NOTSIKALTYKAI
Kapitalistai sako: kad ką darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai. Mus darbininkų kuopelė matydama, jog mūsų sunkiai uždirbi pinigai tenka pavieniams karoziaminkams. Tai gi, uždejiome darbininkiszką karoziamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galės susitipinti savo spēkas. Kviečiame pribunę isz kitų vietų gaus pas mus melningą priedimą ir priediszką rodą. **Lietuvių Pekystes SALONAS.** 785 Bank str. WATERBURY, CONN.

ZINGEIDU IR AKYVA DEL SVIETO.

Tikrai vlenatinė gydykla ant užželdinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiko plaukų slinkimą. Geriansia dantų gyduole: mūsų gyduo'e nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savo gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siuociam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norint gauti visą rodą su informacije per laiszką adresavokit sziteip: The J. M. BRUNDZA CO. Chemists Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store
26 E. Main st. PLYMOUTH, PA. Mes katik gavome szviezių pavasarinų czeve rykų vyriezkių, moteriszkų ir vaikų, visl yra Junifjos darbo, perduodame už visai pigę prekę. Teipogi czeverykus dirbame ir ant apetelevimo. Ateik ir pamėgink, o busl užganėdintas.

VIDURINIAI SKAUDEJIMAI.

Ar yra jūsų viduriai skaudami? Ar turite galvos ir kepenų skaudėjimą, smirdantį atsikvėpimą ir vėją pilvę? Ar yra jūsų apetitas blogas? Ar nejauciate sykinis teip juog gyvenimas nėra mielas? Saugokitės, nešzitie symptomai zenklina blogus vidurius. Ką jus nuo to darote? Ar laukiate kol patys isz savęs pasitaisys? Szitas meginimas yra, blogas, nes užpavietrijimas ne yra juokai. Ar vartojate pavojingų arba ne kuriuos isz tų garsinamų patentavų vaistų? Pamislykite patys! Kaip gali kas užrasztyti jums lekarstas nematęs jūsų. Prietam daugelis garsinamų gyduolių yra padarytos ypatų kuriuos vargiai ką žino apie tą lygą kurią sako iszgydyse.

Kas jums yra reikalinga tai gero daktaro rodos; tokio daktaro kuris specialiszkai vidurinių ligų gydymu užsiima. Tokiu vienatiniui yra DAKTARAS LEONARD LANDES ir jo OFFICE 134 E. 24 Str. NEW YORK N. Y., yra kasdien matomas iszgydymas yvairiausių vidurinių ligų. Jo gydymas yra locnas iszradymas ir nė vienam nevalia imitavoti. Yra tai greitas ir tikras gydymas. Jei užtad sergate kokia liga, galite eiti pas jį su tikra vilezia jog jis jus iszgydys. Viena ypata kurią DAKTARAS LANDES neseniai gydė raszo sziteip:

„Ant rytojaus po atsilankimo pas jumi, tas baisus skaudėjimas, kuris manę kankino per szesziis mėnesius visiszkai prasziszalino ir kasdien mano apetitas liko geresnis teip juog trumpame laike galėjau valgyti valgius katrie pirma butų man pridarę daug skaudėjimo. Dabar mano viduriai yra visiszkai sveiki, dabar asz esmiu linksmas kaip niekad nebuva. Jūsų gydymas man per savo greitumą labai patiko“. Atsiszaukite szendien pas DAKTARĄ LANDES o rytoj jusite geriaus ir kožną sekanczią dieną jusite lengviaus, kol visi organai bus geriausiasime stovije; gislos pilnos kraujo, jūsų veidas pilnas sveikatos. Atsiszaukite dabar. Jei negalite ateiti, raszykite savo kalboje. Jo roda yra už dyką kožnam ir visiems. Raszykite arba ateikite.

Joe Harrio HOTELIS
103 E. Main ir kampo Eno str. Szaltas alus, skani arielka, cigaraf pirmos kilasos. Teipogi užkandžiai dovanai kas vakaras. Jonas Drapiwskis Bartenderis.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo lez rastas Austrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai Kryzius tas veik prasipatino Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szaliose, ir sziaudien yra labiausiai pageldaujamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno negaliu.

Elektros Deimanto Kryzius gydo Reumatizma taip muskulu kaip ir sanariu Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nervizkuma Nervu nusilpėjima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gyvuma, Nervu Nupuolima Nemiga, Abejotینگuma, Dvasios Nupuolima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Drebuli, Neuralgija, Apopleksija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skaudė ima ir visus Nervizsko Sistemo suzedimus.

Veikmė jo apsirė szkia vati per save begyje keletos dienu, bet kartais užrunka keles dienas. Kryzių reikia ne zint diena ir nakti, pakab nta ant szilkinio szniuruko ant kaulo, augszciau ezirdines indoubos. Melynoji pusė turi but in paczija apversta. Priasz naudojima ir viena syki ant dienos po to indė: Kryziu in truputi drungna geriausio ukusos skyst ma ir laikyk per keleta minuociu. Vaikama zturint pagal amziu, uzesdė reik su vandeniu atsikiesti. Prekė to Kryziaus yra vienas doleris ir gvarantuojame, kad jis sutektokia at naudą kaip kad ceriansieje elektrizski dirzi. Kasztauojanti penkiolika bel dvidezsimta sykiu daugiau. Kozna szelminyos sanarys sveikas ar ligotas, niekados neturi but be to Elektrizsko Kryziaus kura yra geriausiu gelbėtojum priez visokias kuno negales ir skauemus. Pristusk viena doleri per

expresu, ar money orderj arba registruotoj gromatoj, o mes tametai savals kasztais pasius me viena Elektrizską Deimanto Kryziu, arba 6 už \$60. Gaunamos tuketanczials rekl mendacijis nuo ypr tu kurios su pagalba szio Stebukilngo Kryziaus iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos galybes. Sztai pora tekin rekomendacijū:

Asz naudojansi jusų Deimanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikrinau, kad tas kryzius tikrat teip pagalbingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją pariszta. Po naudojimo begyj dviejų sanvalcių jusų Deimanto Elektros Kryziaus galėjau apsieiti jau Le pariszmo Dabar su ta ranka neszu pilną kibirą vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums už teip didele eutekta man pagalba.

ANDRES MADSEN, 2655 Quiney Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Lietuviu užeiga.

Geriausie užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linių. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausia madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teiposgi senus ant naujų perdėrba. Visi pas savo Tautietj.

Caecilia Hall.

GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry srt.

BROOKLYN N. Y.

Kambariai draugyszių susirinkimams. Svetainė parsamdoma dėl veselijų, balių ir tt. Gėrymai pirmos kliasos; vynu visokio skyriaus, likierių ir Lager Bier..

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyczia.

Krautuve Forniczio.

Czlonai gausite pigiausai visokius naminius rakandus, kaip tai lovas, komodas, kresos ir t. t. Kiekvienas syki pas mus pirkes, ataina ir kita syki. Susikalbėti galima visaip.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Paveikslas

Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 colių pločio, 24 colių augszcio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsitarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant naudos savo tautiecziu ir tėvynės.

TRAJANKA (APSERGETA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinanczios, kuri susideda isz 52 visokių zolių, szaknų, zievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svaro kasztuoja 25 centai, su prisiuntimu per pacztą 35 centai, \$1 00 už svarą.

Perkupeziams 10 svarų už \$6.00.

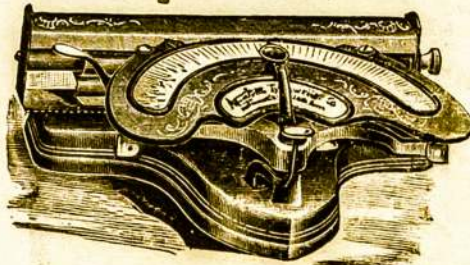
G. Hoffmann

lietuviszkas aptiekorius

103 Grand str.

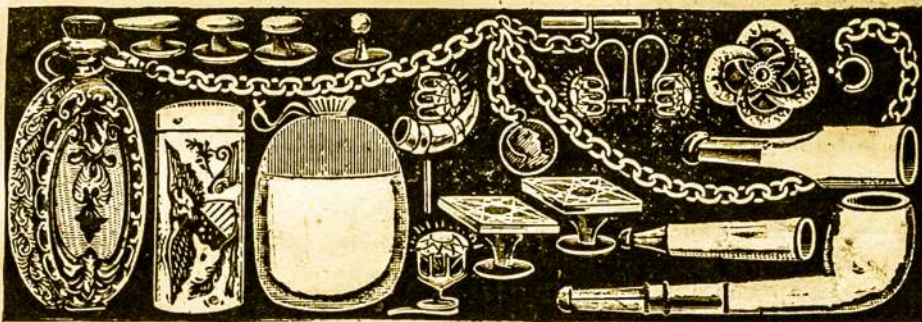
BROOKLYN, N. Y.

Geras uždarbys.

Pajteszkome gerų lietuvių kurie norėtu užimti labai apelmokaoczia kupczyte. Mes nōime kiekviename mieste turėti lietuviszkių agentų. Tavorus pas mus gali gauti be skirtumo, kokij kas nori. Maszinos drukuvojimui gromatų Maszinos „Singer“ silvimi. Visokius muzikaliszkus instrumentus, lygtal Fortepijonus ir Vargonus. Zlegorėlius ir lencugėlius. Tikėjimieszkus abrozus. Popleros gromatų raszymui su kvietkomis ir pavilnczlavonėms po 20 ct. už tuziną. Turintiems drapanų eztorus iszsiluncziamė visokias drapanas vyriszkas ir moteriszkas; iszsiuntinėjame tavorus į kiekviena miestą Amerikoje ir Kanadoje. Be skirtumo uzpraszkome visus pas mus raszyti, kurie norėtu parsikvieeti nuo mūsų bent kokij tavoru ir praszkome pridėti markts už 2 ct. tai gausite atagymą. Pinigus reik eineti per Money Order ar registravotam laiszke ant szio adreso:

J. F. RICHARD Mds., Co. 62 Governor sr. New York City. (IX-5)

DYKAI

14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekad negirdėta! Ateikit pažūrėt, pažūrėjims nieko pekasztoja!

Dabar mes paleidziamė turgan geriausių laikrodėlių: TIKRA AMERIKISZKA, 14 su dvigubais auksknotais lukzstai, ausuke užsakamas ir austomas, vyriszkas ir moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIA, pilnu akmenų, R. R. gvarantuotas, nikeliuotais viduriais, iszduodimo rasztą GVARANCIJA ANT 30 METU; pagal iszveizdą ir gerumą toki laikrodėlij visados gali lygtinti prie \$40 VERTES AUKSO LAIKRODELIU. Visiems puikių laikrodėliu mylėtojams mes duosime begyje 6 dienių puikius prezentus. 1 viena marių putų cigarniczia, vertės 75c; 1 nikelinė brizukams DEZUTE 25c; 1 daili auksuota DICKENS LENCUGELI su Cameo kabute, \$1.50; 1 puikią auksuota SAUOTE, \$1 00; 1 viena porą puikių AUSKARU da mantais sodintu \$1.00; 1 puikią SPILKA isz sodintą brangakmeniis 40c; 1 porą paauksuotą kolonikų su pamuterio virzais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apa zia, 2 c.; 2 kaloteriams guzikų, permuterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutinę sagutę su dailiu akmeniu 75c. Laikrodėlij ir 14 dovanų siuncziamė C. O. D už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztais; siuntinį galite iszvezgaminuoti ant expreso ir jei nepatikt, sugrazinkite muma atgal mūsų kasztais. Kur nesiranda Expreso Offisas. \$1 98 turi but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį RELI: daktus mes pa siuncziamė tada per parztą. uzregisrave savo kasztais. Jeigu pirkei ant syk VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYLAI. Paraszkyk, ar 6 laikrodėlius gausi LAIKRODELI su VISOMS DOVANOMS DYLAI. nori vyriszka laikrodėlij ar moteriszka. Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lencugėlio mes pasiusime moteriszka 50 colių auksuota Lorgnette lencugėlij. Raszyk szendien pakol iszpardavimas neiszbaigęs.

Adresuok: Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARŪNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

